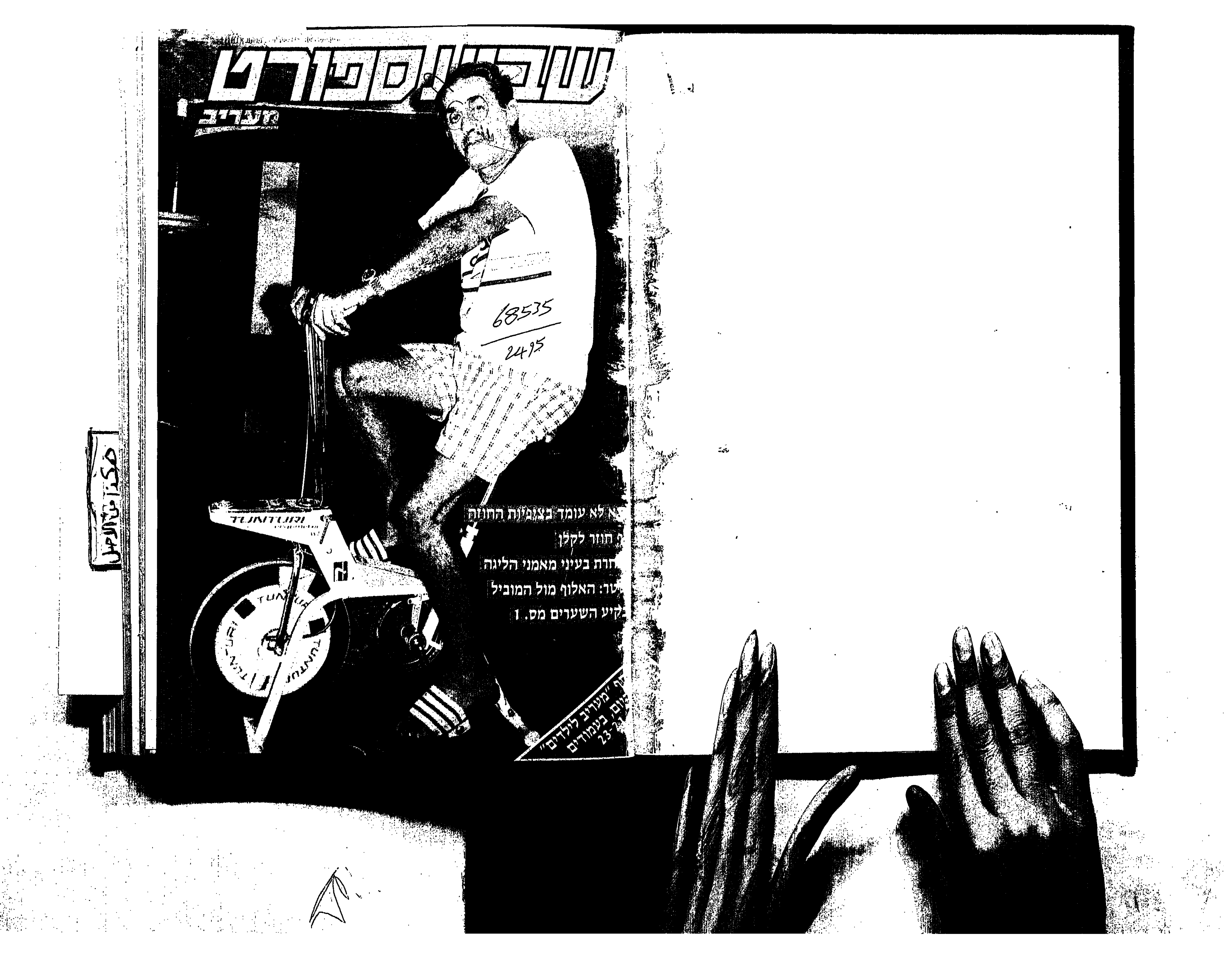

ספורט
מעריב
68535
2495
לא עומד בציפיות החוזה
חוזר לקלן
בעיני מאמני הליגה
האלוף מול המוביל
השערים מס. 1
"מעריב לילדים"
בעמודים

זה קרה/יקרה

א. טבק

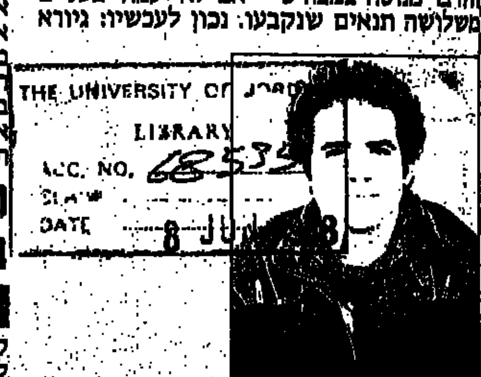
שפיגל לא עומד בציפיות החוזה

נכון לעכשיו: הארכת חוזהו של גיורא שפיגל, מאמן־העל ומנג'ר מכבי ת"א, בשנה נוספת – בסכנה. זהו פועל יוצא מהחוזה הנוכחי. אולם תיתכן אפשרות שהנהלת מכבי ת"א תתעלם מפרטי החוזה ובכל זאת תרצה להמשיך ולהעסיק את גיורא.

כאשר נחתם ההסכם עם שפיגל, בקייץ האחרון, הוחלט להכניס בחוזה סעיף המאפשר למכבי ת"א שלא להעסיקו עונה נוספת, אם לא יעמוד בשניים משלושה תנאים. סעיף זה הוכנס לחוזה, מתוך כוונה ברורה להבטיח הצלחה ספורטיבית וכספית סבירה לקבוצה, לאור השגיה בשנים האחרונות.

הסעיף הזה גם נועד לנטרל מראש את התירוץ המקובל בדבר "בניית קבוצה". דובר על כך שהפעם מכבי ת"א הולכת על הצלחה. הבדיחה הנפוצה בת"א כי נגמרו המלט והלבנים בארץ לשם בניית מכבי ת"א – היתה לזרא בעיני מנהלי המועדון. הם רוצים לראות מעט נחת מקבוצתם.

בהתאם לכך נקבע בחוזה, כי מכבי יכולה שלא להמשיך ולהעסיק את גיורא עונה נוספת – והדבר מנוסח במפורש – אם לא יעמוד בשניים משלושה תנאים שנקבעו. נכון לעכשיו: גיורא

גיורא שפיגל: שני תנאים מחייבים

שפיגל איננו עומד בסעיף הזה של חוזהו, אבל הסיכום ייעשה רק בתום הליגה והגביע.

מדובר בחוזה על כך שמכבי חייבת לתפוס בתום העונה מקום שלישי, לפחות בטבלה – כפי שתוח בשנתיים האחרונות. על הקבוצה להגיע לפחות לחצי הגמר בגביע המדינה. (בעונה שחלפה היא זכתה בגביע) בנוסף על כך עליה למכור לפחות 70 אלף כרטיסים, חלקם בעיסקה עם בית"ר ת"א.

מלמיליאן עולה לבית"ר פי שלושה

שינוי במועדי ההתחשבנות עם שלטונות מס ההכנסה – כששנת הכספים מעתה מסתיימת ב־31 בדצמבר – הביאה לכך שהאגודות נוכחו לפתע עד כה מצבן חמור פחות. תשלומי מס החודש הן אמורות למסור [illegible] השחקנים את טפסי 106 ואלו מגלים [illegible] האמיתית של כדורגלן צמרת בישראל [illegible] בית"ר ירושלים הופתעה לגלות כי עלות [illegible] מלמיליאן הרווית ב־1987 מעל 100 אלף דולר [illegible] צריך לשלם עבורו מס הכנסה מלא, ביטוח [illegible] ומס מעסיקים – כמעט שליש את ההוצאה [illegible] עליו. לבית"ר ירושלים עלה איפוא

אורי מלמיליאן: לא ל"מתחת לשולחן"

מלמיליאן השנה 280 אלף דולר. סכום זה היא לא הרויחה ממכירת כרטיסים למשחקיה.

יתכן שהוצאות בית"ר היו קטנות, אך מלמיליאן אינו מוכן לשמוע על "תשלומים מתחת לשולחן". הוא עומד על כך שכל סעיף בחוזהו, ימולא כלשונו. החודש עלולות להתעורר בעיות בעניין הזה. בית"ר אינה מסוגלת למסור לידו טופס 106, ומי שמכיר את אורי משנים קודמות, יודע כי הוא לא יוותר בנקודה זו, ויקבל את המגיע לו – גם אם לבית"ר אין כסף לשלם עבורו למס הכנסה.

זו איננה בעייתו של אורי והפעם הצדק עמו. הקבוצות ילמדו מפרשה זו שאין להתחייב על תשלומים שלא ניתן לעמוד בהם.

יש להניח שבקרוב יישמע גם קולן של אגודות אחרות שיקלעו למצב דומה: שישה יו"רים של אגודות מהליגה הארצית זומנו להתייצב בבתי משפט עקב אי תשלום לשלטונות המס. אל תתפלאו אם חלק מהאישים הללו לא ימשיך בתפקידם בעונה הבאה. מס ההכנסה מהלך אימים על אנשי הכדורגל, הרבה יותר מקשיי המו"מ עם שחקנים־כוכבים.

השינוי הגדול שחל באלי אוחנה

מי שאמר כי הכדורגלן הישראלי איננו יכול לסגל לעצמו גינונים אירופיים – טעה קשות. אלי אוחנה מוכיח, שהישראלי יודע לשחק וגם להתנהג אחרת, כאשר הוא שוהה במקום מתאים. אין מדובר רק בשינוי חיצוני, או בגינוני נימוס בלבד – אף שהם נראים עתה טבעיים מאד, כאילו חלק בלתי ממנו. ניכר שאלי אוהב את זה.

כל מי שפגש אותו במהלך חופשתו הנוכחית בישראל, אינו מפסיק להתפעל מהתנהגותו, דרך דיבורו המתון וההתרבותי ומעל לכל הרצונות שהוא מגלה למקצועו. לא עוד תחביב שמביא כסף, אלא מקצוע שממנו הוא מקווה לפרוש כמיליונר.

בשיחה במסעדה סינית בת"א, אמר אלי גלויות לחבריו, כי תוך כמה שנים הוא מקווה שבחשבון הבנק שלו יהיה מליון דולר. עתה יש שם 80 אלף דולר נושאי ריבית של שישה אחוז בשנה.

בארץ, אמר אלי, מתקבל הרושם שזו בושה כששחקן מספר כי הוא משחק למען הכסף. בבלגיה כל הזמן מזכירים לו יו"ר המועדון והמאמן, כי הוא חייב לתת תמורה מלאה לכסף שהוא מקבל. מובן מאליו שהוא חייב להתאמץ [illegible]

משתכרים השחקנים יותר. כוכבים זוכים ל־70 אלף דולר בחודש, פחות טובים מסתפקים ב־30 אלף דולר בחודש – הכנסה לא רעה, גם במושגים אירופיים.

במישור המקצועי, לא ישבעו המאמנים הישראלים נחת מדבריו. לא ששם יש גאונים, אמר אלי אוחנה, אלא שהיחס שונה. שום שחקן לא ירשה לעצמו להעיר משהו למאמן. המילה ביקורת איננה נמצאת במילון של השחקנים. זאת משום שהמאמן איננו חבר של השחקנים, אלו יודעים לשמור על כבודו והוא – על כבודם. מי שאיננו פועל לפי הכללים הללו, מוצא עצמו בחוץ ואיש אינו מוכן לרכשו. לעושי צרות אין מקום בכדורגל המקצועי.

גם היחס לאימונים הוא רציני. אין איחורים; אוחנה גילה כי הוא מתקשה להתעורר בבוקר, ולכן העמיד בחדרו שני שעונים מעוררים והוא גם נעזר בשירות השכמה בידי טלפון. מה שבטוח – בטוח. התוצאה: הוא מעולם לא איחר לאימון. יש שחקנים שעושים עד 600 ק"מ ביום, כדי להגיע מביתם לשני אימונים. זאת מאחר שהם גרים 160 ק"מ מהמגרש של מכלן.

כל שחקן נח בהפסקה שבין האימונים וכך שומר על עצמו. איש לא ישמור עליו. אם איננו טוב, לא יכלל בהרכב, ירוויח פחות ולבסוף ימצא עצמו ברשימת המוצעים למכירה. לעצלן שאינו שומר על יכולתו, אין קונים.

אלי אוחנה: המושג המנחה – תרבות

מאמנו נחשב איש קשה, אך בעל מקצוע מעולה. אשתקד, סיפר אלי, נבחר כמאמן השנה בבלגיה, למרות שמכלן לא זכתה באליפות. אינו משתמש באסיפות קבוצה להסברת דרישותיו מהשחקנים. במהלך השבוע מקיים שיחות אישיות בלבד, מסביר לשחקנים למה הוא מצפה, מעיר הערות, מצביע על שגיאות. השיטה והרוגה בתוך הקבוצות המקצועיות. בישראל רק מאמנים מעטים נוהגים כך.

אוחנה [illegible]

מה בגליון

בשער

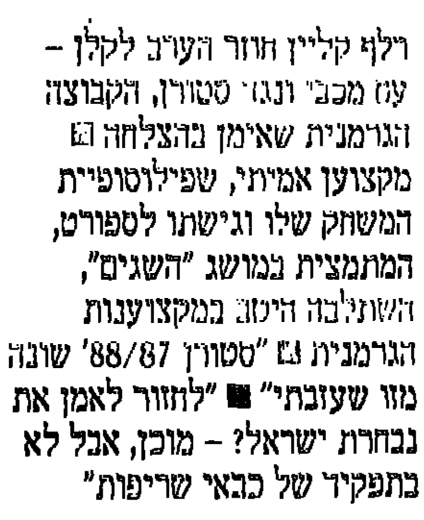
רלף קליין על אימוני הכושר בביתו בישראל. הערב הוא חוזר לשעה לקלן, אך במטרה לנצחה. נקווה.

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

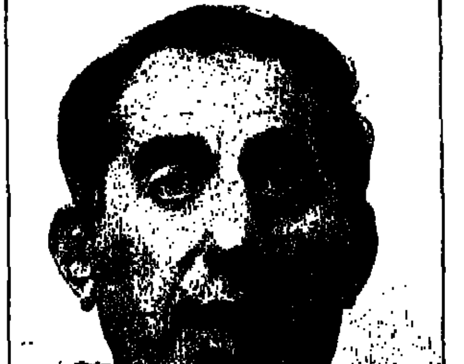
מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

לוחם ופאטריוט

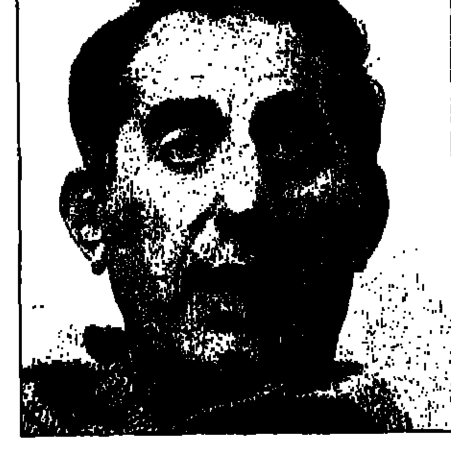

רלף קליין חוזר הערב לקלן – עם מכבי ונגד סטורן, הקבוצה הגרמנית שאימן בהצלחה ■ מקצוען אמיתי, שפילוסופיית המשחק שלו וגישתו לספורט, המתמצית במושג "השגים", השתלבה היטב במקצוענות הגרמנית ■ "סטורן '88/87 שונה מזו שעזבתי" ■ "לחזור לאמן את נבחרת ישראל? – מוכן, אבל לא בתפקיד של כבאי שריפות"

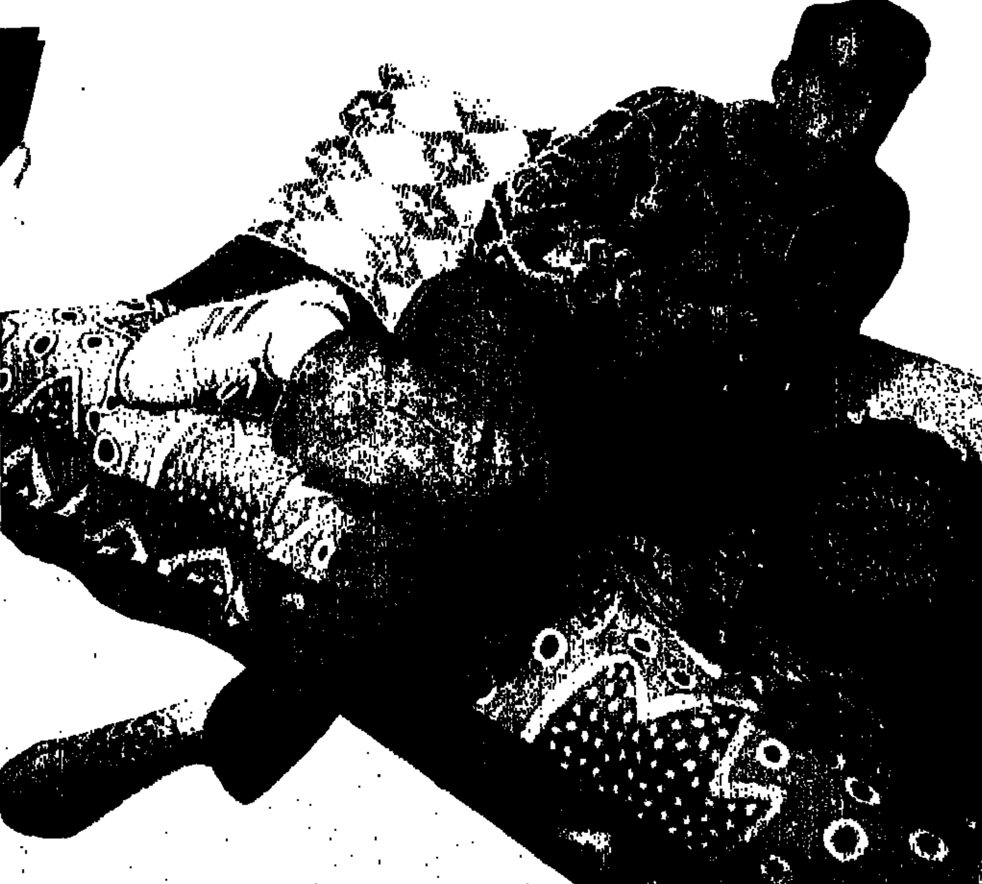

מצב חירום – צעדים דרסטיים

"האמריקניזציה בליגה שלנו, הורסת את הנבחרת", אומר רלף. "שחקנים לא יכולים להצליח מבלי שישתפשפו בליגה ויתנסו בהפסדים ובנצחונות רבים ככל שאפשר. לא יעזור כלום. החבר'ה שלנו צריכים לשחק. אינני נגד האמריקנים, אני בעד הישראלים. צריך להבין: אנחנו במצב חירום – ומצב חירום מחייב החלטות קיצוניות וצעדים דראסטיים.

"בזמנו הצעתי, ואני חוזר על כך שוב – רק שני אמריקנים על המגרש. קבוצה תוכל להחזיק 6–5 אמריקנים, אך לשתף בו־זמנית במשחק, בכל רגע נתון רק שניים בלבד, ושלושת האחרים חייבים להיות ישראלים. כך נוכל להחזיר את החבר'ה שלנו למגרש".

משה גורלי

עד גיל 16 שיחק רלף קליין כדורגל במועדון מ.ט.ק בודאפשט. את הדרך לכדורסל הראה לו, לא אחר מאשר גיולה מאנדי המנוח, שהיה מאמנו. "אתה גבוה ורזה, כדאי לך לנסות כדורסל", יעץ לו מאנדי. קליין אשר כשמו לא הוא (קליין=קטן ונמוך), קיבל את דעת מאנדי וערך הסבה מוצלחת לכדורסל. מוצלחת כשחקן ומוצלחת כמאמן. באליפויות אירופה לנבחרות למשל, לא ירד מהמקום השישי ומדובר בשתי הנבחרות שאימן: ישראל וגרמניה.

הערב חוזר קליין לקלן. בעידן המקצועני, אין טבעי יותר מאשר מאמנים, הפוגשים קבוצות שאימנו בעבר. לא כך במקרה של רלף קליין. אולם לא כל מה שטבעי בספורט, נשאר רק בתחומי הספורט. הפרק הגרמני של קליין השיק לדילמה הנוראה ביותר של הקיום היהודי במאה הנוכחית: יהודי, ניצול שואה, בשרות נבחרתה הלאומית של גרמניה. זו שבטקס המקדים למשחקיה הרשמיים מתנגן ה"דויטשלאנד איבר אלס".

מכתב למערכת

הקוראת שרה ליברמן שלחה ל"מעריב" את המכתב הבא שהתפרסם ב־25' ביוני 1979: "בעקבות הידיעה שהופיעה במוסף הספורט של "מעריב" (17.6) על משא ומתן המתנהל בין הגרמנים לבין מאמן הנבחרת שלנו לכדורסל, מר רלף קליין, הריני מוצאת לנכון להגיב:

"הידיעה כי יתכן שהגרמנים יצליחו לרכוש את רלף קליין היא בבחינת מהלומה כלשי. עברתי את הגיהנום של הגיטאות והמחנות הגרמניים. רלף קליין יודע יפה מה היו המעשים שעשו הגרמנים ביהודים. רק לפני שנים אחדות התחוללה על אדמת גרמניה הרציחה של הספורטאים שלנו שנרצחו, ורק מקרה הוא שלא היו שם גם הכדורסלנים שלנו.

אמנם לא האשמנו בהזדמנות ההיא את הגרמנים, אך עובדה היא שאף ליום אחד לא הופסקו משחקי האולימפיאדה, שופכת אור מספיק על המאורות הגרמניים.

והנה עכשיו מתחילים הגרמנים, שכיסיהם מלאים כסף, אטרקציות ורכישות. עתה נפל מבטם על מאמן מעולה, בעל מוניטין עולמי, ישראלי, והרי ידוע שישראלי אפשר לקנות, כמו שקונים את אמנינו וזמרינו..."

רלף על סטורן

"את הליגה הגרמנית מובילות היום 3 קבוצות – לברקוזן, סטורן ובייררויט. כיוון שאין מגבלה על העברות, יכולות הקבוצות לשנות את פניהן מדי עונה. סטורן, היום, איננה דומה כלל לקבוצה שאני אימנתי. הזר שלהם, ווריק שהוא פליי־מייקר, שינה את סגנון המשחק שלהם מהקצה אל הקצה. בנוסף לכך יש להם בחמישייה שחקנים נוספים שלא היו בתקופתי – מקפירסון, הזר השני שלא משחק בליגה, שחקן חצי־פינה חזק, 2.05, ששיחק בגטינגן ובבאמברג. סנטר חדש, הונגר והאנזי גנאר, ששיחק בקולג' והיה בדראפט של פילדלפיה. היחיד ששיחק אצלי הוא מייק ייקל".

טעות בנתיב הפיהרר

קליין נולד ב־29 ביוני 1932 בברלין. כשהיה בן 4 אירחה ברלין את המשחקים האולימפיים, עליהם פרש את חסותו הפיהרר. לאבא קליין, סוחר רהיטים אמיד, היתה מכונית ריימלר־בנץ, זהה בדיוק לזו של היטלר. האב עלה יום אחד בטעות עם מכוניתו על מסלול נסיעתו של הפיהרר, שמיהר לתחרויות. ברגע האחרון ממש הבחין בטעותו והצליח לברוח משם, אך לא הצליח לברוח מהגורל שהועידו לאושוויץ שם ניספה. ב־1951 עלה רלף עם אימו לארץ.

על הרקע הזה נקל להבין את הסערות הציבורית ואת סערות הנפש האישיות, כפי שהודגמו במכתבה של הגברת ליברמן, ואשר ליוו את העסקתו של קליין בידי הגרמנים. התרשמות ופגישה עם האיש מבהירים מעט את הרקע להענותו – מדובר במקצוען טהור, ששיקוליו והכרעותיו מכוייתים לגופו של עניין והעניין מתמצה כולו בכדורסל. את יתר המשקעים וההתלבטויות פוטר קליין במלה אחת: "צביעות". כשהגיע למבוי סתום במכבי ת"א חתם בסטורן קלן, כשהוזמן לאמן את הנבחרת הלאומית הגרמנית – השתחרר ממחוייבותו לנבחרת ישראל: "קיבלתי את הסכמתו של יו"ר איגוד הכדורסל דאז, יוסף עינבר. עינבר אושפז בגרמניה ולא הספיק לדווח לאיגוד בישראל וזאת לא ידעתי. בהנחה שעינבר כבר דיווח לישראל, נתתי לגרמנים את הסכמתי. בישראל כעסו, ובצדק מבחינתם".

ציר מרכזי

המקצוענות של קליין השתלבה היטב עם המקצוענות הגרמנית, ורלף הפך ציר מרכזי בפרוייקט שיעדו היה העלאת הכדורסל הגרמני על המפה הארופית והעולמית. "אמרו לי, אם לנו זה לא מפריע, מדוע לך זה צריך להפריע". הוא לא מבין את הישראלים, שיצאו נגדו – ממש כמו שנפגע כאשר עיתונאי גרמני אחד אמר לו שנתן לישראל לנצח את גרמניה במשחק ביניהן באליפות אירופה.

בענין המקצועי מכיר קליין קריטריון מוצק אחד: הישגים. על עמיתיו הצעירים, שירשו אותו בנבחרת, הוא מחווה דעה, בעקיפין אמנם, אך ברורה: "מאז שעוזבתי את הנבחרת התחלפו ארבעה מאמנים ב־4 שנים ולא נראה לי שזה מוכיח על הצלחה".

קליין שונה מהצעירים, קודם כל בגיל. הוא בן 55 והבא אחריו במניין הלאומיים (למעט האמריקני מארווין קסלר מחולון) יכול להיות בנו. הוא גם פחות תקשורתי וחייכן מהם ("מדבר במגרש ולא בעיתון"). לעומת זאת, הוא הגיע למכבי ת"א ולנבחרת, אחרי שהקיז זיעה ומאמצים רבים, שלא לדבר על ההמתנה המייגעת להליכתו של יהושע רוזין. היום, מקבלים צעירים דלילי נסיון והשתלמויות את הנבחרת וקליין הביע לא אחת את דעתו כי איננו מתפלא על התוצאות. מי שקטן בגיל, קטן גם בהישגים לפי השקפתו.

מסמרטוט לאריה

פילוסופיית המשחק של רלף קליין מבוססת על החדרת ערכי לחימה ותרגומם למשחק מהיר על המגרש. את ערכי הלחימה הזו היה משנן לחניכיו בנאומים פאטריוטיים נוסח וירדטון (נגד צסק"א), בלגרד (הגמר האירופי של 77') או טורינו (מקום שני לנבחרת ישראל באליפות אירופה 79'). גם החומר האנושי שעמד לרשותו אז היה קשוב, פתוח ונבון יותר להקריב עצמו למען המועדון, הדגל והמדינה, ומדובר לא רק במוטי ארואסטי ומיקי ברקוביץ' הנצחיים אלא גם בלו סילבר, אולסי פרי, ג'ימבו כואטרייט וכמובן בארל וויליאמס. זו היתה קבוצה כלבבו: גם עלותה היתה נמוכה, גם נלחמה בשביל המועדון ולמען המדינה וגם שיחקה מהר. "כיום, מודה קליין, יש נסיגה בתחום הזה של הלחימה ואני לפתות מרבר עם השחקנים על ההתחייבות המוסרית שיש לנו להילחם בשביל האנשים שמשלמים כסף לראות אותנו".

"היום, אומר קליין, הכדורסל הופך בעיקר ללחם־עבודה. המקצוענות וניידות השחקנים מקבוצה לקבוצה, מנתקים את הקשר בין השחקן למועדון. חבל שאין הרבה מיקי ומוטי".

אולם לא אלמן מכבי. קליין: "אם היינו קבוצה בלי אופי, אז לא היינו יכולים לצאת ממצב של מינוס 21 נקודות נגד מכבי ר"ג – ולנצח. במצב כזה, מחזירים את הסוסים הוותיקים. לכן נכנס מוטי, שהפך אותנו מסמרטוט לאריה".

רלף קליין הוא איש שמקרין ניגודים: כמרואיין הוא קצר, ענייני ועגום למראה, אולם מול שחקניו הוא תוצב להבות ומקרין מוטיוואציה. כאדם הוא פאטריוט, איש לאומי שאוהב את ארצו ואת הכדורסלנים מתוצרתה אולם כמאמן הלך לאמן את נבחרת גרמניה. על הפער הזה גישר בראיון שנתן פעם לפני מפגש גרמניה־ישראל: "אעשה הכל שגרמניה תנצח, אך אצטער מאד אם ישראל תפסיד".

הוא לפחות היה גאה שבנו ערן לא היה שותף לשאיפתו זו. ערן, בניגוד לאבא, רצה שישראל תנצח. ■

לאמן את הנבחרת? – יש על מה לדבר

ומה בענין החשש... [illegible]

רלף על הכדורסל המערב־גרמני

"כשהגעתי לקלן, הכדורסל שם היה אמנם למטה מבינוני – אך הפוטנציאל היה קיים. התשתית של הכדורסל טובה יותר מאשר אצלנו. הגרמנים הם עם גבוה ואתלטי. הנושא של פיתוח הגוף, הוא בסיסי שם בעוד שאצלנו הוא מפגר. המשחק הוא חזק ופיסי מאד. הם מבצעים הוראות טאקטיות, אך חלשים בתיחכום ובגמישות.

"הבעיות העיקריות שלי היו שתיים:

- המנטליות. חלק מהתפיסה שלי – במכבי ת"א ובנבחרת ישראל – היא החדרת מוטיוואציה בדרך של "שיחות ציוניות" – המלחמה למען הרגל והמדינה. את זה לא יכולתי למכור שם.
- השחקן הגרמני הוא חצי־מקצוען. לרוב השחקנים יש תעסוקה נוספת והם לא מוכנים גם לוותר על ההרגלים שלהם, כמו חופשת הסקי או הישיבה בפאבים. כשאסרתי עליהם סקי בחורף, היו לי בעיות רציניות שם.

"מלבד זאת יש בעיות עם הפופולריות של המשחק, שמפגרת בהרבה אחרי הכדורגל, הכדוריד וההוקי קרח. לכן אין גם כיסוי תקשורתי רחב. ווסלשמידט, הבעלים של קבוצת סטורן קלן, אמר לי במפורש שהוא לא מחפש כסף מהכדורסל. אני נאבקתי בגישה זו. היום, כשסטורן משחקת מול 7000 צופים, אני רואה בכך נצחון לגישה שלי.

"על הפוטנציאל הגרמני תעיד העובדה שזו המדינה האירופית המספקת את מספר השחקנים הגדול ביותר לנ.ב.א – שלושה. מלבדם משחקים רבים בקולג'ים האמריקנים. אין ספק שרמת הליגה הגרמנית היתה עולה אם היו הופכים את השחקנים מחצי־מקצוענים, לשחקני תוזה. גם בורים אין עדיין מודעות ונכונות להשקיע כסף גדול. את לינטון טאונס, שמשחק השנה בהפועל ת"א, החזיקה קלן ב־35 אלף דולר לעונה; כשביקש להעלות את שכרו – לא היו מוכנים לשמוע שם.

"מכל מקום, כשהתמניתי למאמן הנבחרת בניתי, יחד עם מאמני הנבחרות הצעירות, תוכניות אימון מפורטות, אשר יוצאו ונלמדו בכל המדינות. הרגש היה על הפיכת הכדורסל מסטאטי ומכוער למשחק מהיר המבוסס על מתפרצות. מבין המשימות שניצבו בפניגו, הגענו להשגים הטובים ביותר שהשיגה גרמניה באליפויות אירופה, מקומות 5 ו־6 וכן מקום 8 באולימפיאדת לוס אנג'לס".

הנבחרת בעיני מאמני הליגה

ארז קופמן

לפני למעלה מ־14 חודש קיבל על עצמו מילינקו מיחיץ', מאמן יגוסלאווי סימפאטי וחייכן, את אימון נבחרת ישראל בכדורגל. מאז, ערך 8 משחקי אימון בינלאומיים, שלושה בחוץ וחמישה בישראל. המאזן שלו עד כה: שני תיקו (צפון־אירלנד ומלטה), שישה הפסדים ויחס שערים שלילי 19–4.

לא רק עקב הנתונים הללו חלה התעוררות עצומה במודעות הציבור ובהתאחדות למצבה הקשה של הנבחרת, חודשיים לפני משימת הקדם אולימפי באוקיאניה. הבעיה החמורה יותר היתה, יכולתה הדלה־מעליבה של הנבחרת כפי שנראתה באחרונה מול מאלטה (1–1) ושוייץ (0–2).

ככר למדנו לאיזה גבהים נסקה הליגה שלנו לאחר הצלחות הנבחרת להעפיל לאולימפיאדה או לגביע העולם. גם למדנו לאיזה שידפון אנו זוכים מדי שבת, כשהנבחרת מושכת למשחקיה מאות צופים החוזרים לבתיהם במפח נפש. הקהל מגיב בבריחה מהיציעים, גם בליגה. בלומפילד שכח שבת של יציעים מלאים.

פנינו לכמה מאמנים מה"לאומית". הם אמורים להיות מודעים יותר מאחרים למצב הזה. רצינו לשמוע מה יש להם לומר על הנבחרת והכנותיה. רק חלקם נענה בחיוב (ראה מסגרת). אלו שהסכימו עשו זאת ברצון. לבד מביקורת מיקצועית, שמענו גם הרבה ציונות וכאב נוכח מצב הכדורגל הישראלי.

רק שלושה ממאמני הליגה, שקבוצותיהם מספקות שחקנים לסגל לקדם־אולימפי, נענו לאתגר והשיבו לשאלותיו של ארז קופמן, על מצב הנבחרת. האחרים התחמקו עם כל מיני תירוצים, חלקם לא מחמיאים להם ■ צבי רוזן: הבעיה המרכזית – חוסר איזון ■ יעקב גרונדמן: למרות הכל, יש לי הרגשה שנצליח ■ דרור בר־נור: לא להקל ראש ביריב, להתכונן למשחקים בסגנון אירופי

צבי רוזן *(מכבי פ"ת)*: אריה חביב – לשער

– צביקה, כמאמן ושחקן נבחרת בעבר, מה דעתך על הנבחרת של מיחיץ'?

– יש נבחרת?

– אתה מתלוצץ.

– אולי אתה מתכוון לאלו שגנבו להם מחדר ההלבשה בר"ג?

– כן, בדיוק להם.

המאמנים – איכזבו

כמה ממאמני הליגה הלאומית, אליהם פנינו לשמוע רעתם על הנבחרת והכנותיה למשימה האוקיאנית – סירבו לענות. "לא רוצה להעביר ביקורת על מיחיץ'"... "לי יש את הבעיות שלי"... "אפילו אתעות דיעה, ברור לי שמחר ידברו ברחוב איך קטלתי את המאמן ואת הנבחרת. לא מוכן לזה"... "יש לי דיעה ואשמור אותה לעצמי" – אלו היו חלק מהתשובות שקיבלנו.

רצינו לשמוע מהם ביקורת בונה, לא פוגעת. חיפשנו מכט מיקצועי טהור מהמאמנים השולחים את שחקניהם לייצג את ישראל באוסטרליה. התאכזבנו מהתשובות הנ"ל.

אחד המאמנים טוען זמן רב: "יש לי דברים בבטן, עדיף שלא אומר אותם עכשיו". אני חושב שכולנו היינו מעדיפים אותם עכשיו ולא בעוד שלושה חודשים..."

א.ק.

– אמרתי 'יש נבחרת' כדי להקצין דברים. יש לך מושג מי ישחק שם מחר? – לי אין. וזאת הבעיה. אני לא יכול שלא לחזור לתקופתי בנבחרת, ולהיזכר איך ב־67', 68', 69', 70' בתקופת ההכנות, הטורנירים המוקדמים, האולימפיאדה וגביע העולם במקסיקו, היו לנו לפחות 8 קבועים בהרכב ולפחות 16 מה־22 שבסגל לא זזו משם. שמות? – בבקשה: ויסוקר, פרימו, בלו, רוזן, שפיגלר, שפיגל, טלבי ופייגנבוים. מישהו העז לפתוח את הפה נגד שפר לאחר הפסד ההכנה למנשנגלאדבך 6–0?

– בטוח שלא היה לו קל אז.

– לא, אבל אז חשבו רק על משימה אחת וההכנות היו שייכות רק למאמן. כיום המצב

פיסית. אבל אם תשים לידו את אלי כהן זה ישתנה. כל מפעל של שני פועלים ומאה מהנדסים יפשוט את הרגל.

– שוערי הנבחרת חסרי נסיון. עברת טבילת אש אוקיאנית ואתה לא מסחר מזה?

– אישית, אני חסיד הוותק אצל שוער. אבל שוערי הנבחרת הם הטובים בליגה. כדי לא להתקע שם עם סנצ'ר צריך לבחור מפביאן, חדד ושמיר שניים ולצרף שלישי ותיק, שיודע מהו משחק קובע באוקיאניה מול אלפים.

– למי אתה מתכוון?

– זה לא סוד. יש רק אחד כזה היום: אריה חביב. המאמן תמיד יוכל לבחור את השוער ברגע האחרון,

אבסורדי. מי שטוב בליגה משחק בנבחרת. אין לה בסיס ושלד. זאת חלטורה אחת גדולה. חיים מרגע לרגע, בלי עומק ומחשבה. כל משחק שלא הולך מחליפים שחקנים בסיטונות.

– אבל מה הבעיות על כר הדשא?

– במילה אחת: איזון. אין דבר כזה בהרכב וזה בולט במרכז המגרש. גיבוונו בכך בקדם גביע העולם של מירמוביץ' באוקיאניה. אז היתה נבחרת, כבודדים, טובה יותר מזאת שבתקופתי ומזו של מיחיץ'. הבעיה של יוסל'ה היתה: חוסר איזון – עודף טכנאים בהרכב.

– אתה מתכוון לצירוף סיני־מלמיליאן?

– לא. אמרו על מוטל'ה וגיורא שאינם מסוגלים לשחק יחד וביתר תוקף מאשר על אורי ומשה. אבל עם שום וטלבי הם שיחקו מעולה. לא יתכן שנדרוש מאורי לעשות גליצ'ים ותיקולים. זה מנוגד לו

אבל ותיק חייב להיכנס עכשיו לסגל. אבל יש עוד בעיות בהרכב שלא העלת.

– אז תשאל ותענה.

– היתכן שבנבחרת אין אף מגן טבעי? יש מבחר: אבי כהן, פיונטי, שירזי ואחרים. כל אחד מהסיבות שלו נמצא בחוץ. הייתי מכניס את הסגל למחנה סגור של חודש וחצי ומוציא משם שני מגינים תוקפים שמתואמים עם כולם, ופותר את שאר הבעיות המקצועיות. אבל היום מי שטוב בליגה, טוב לנבחרת. אז אם אין מגן טוב בליגה, עם מי ישחק מיחיץ'? תיקח שני מגינים ותעשה אותם טובים. תקרין על הליגה. זה מאמן טוב.

– מה רעתך על הכנות הנבחרת?

– לא באתי לאימונים שלהם, ולא אדבר על משהו שאינני מכיר. התרשמתי שמיחיץ' בעל מקצוע. שורש הרע לא מתחיל ממנו. המצב אצלו תואם את הליגה שהיא רעה השנה.

– היית לוקח עוזר מאמן ומרגל אצל הנבחרות היריבות?

– מיחיץ' טוען שהוא מכיר את היריבות, אז לא נתווכח עימו. אסור להכין קרקע לתירוצים. שיילך בדרכו עד הסוף. אם הוא לא נלחץ מהפסד 0–2 לשווייץ, גם אני לא אלחץ. עדיף להפסיד בהכנות מאשר...

יעקב גרונדמן: אלחץ על שחקני שיתנו הכל

– מה היית עושה במקומו?

– אני הייתי מרגל שם והייתי משתמש לכן בעוזר. בעניין העוזר תבין שהכניסוהו למילכוד.

– לאיזה מילכוד אתה מתכוון?

– להחלטה השלומיאלית שלא להצמיד לו עוזר ישראלי, מהרגע שנחת פה. אחרי עליהום כזה, בגלל כמה משחקים לא טובים, רוצים שיסכים לעוזר? זה הרי הסכמתו המופגנת לאוזלת ידו. לדעתי הוא חייב להתנגד בתוקף לצעד כזה.

– יש לך מה להגיד על התפוקה שלו לאחר יותר מ־14 חודשים?

– חס וחלילה. נניח שנפסיד את כל משחקי ההכנה, אז מה? יש לי סיפור שממחיש את דעתי: כשהייתי בן 32, מאמן בלאומית עם יהוד, למדנו חידוש מהגרמנים – אימון בוקר ומשחק בצהריים, והחלטנו לישמו בהכנות לליגה. מה קרה? הפסדנו 6 פעמים ועשינו 3 תיקו. בא אלי קפויה, איש חביב ודי שקע בקבוצה, ושאל מה יהיה. עניתי שהכל מתחיל רק ב־25 בספטמבר, כשהליגה נפתחת. ואתה יודע איך היא נפתחה? – ב־5 נצחונות ו־3 תיקו, בלי הפסד. אם רק היו נותנים למיחיץ' לעבוד כמו שנתנו לי ביהוד.

– דיברת כבר עם מיחיץ'?

– שלום פה ושם. שום דבר מיקצועי.

– לא מפריע לך, כישראלי, שמחששים לנבחרת מאמן זר?

– לא. מיחיץ' הוא איש כדורגל ללא ויכוח. אבל כמה עולה לנו? 3,000 בחודש? תביאו קליבר ב־30 אלף לחודש ונראה אם יצליח להרים אותנו מהתחתית שלנו. לעסקונה שלנו נוח שהכדורגל נשאר איפה שהוא עכשיו.

– מבין שאתה לא אופטימי לקראת אוקיאניה?

– לא אופטימי ולא פסימי. אבל אני לא מהאו"ם, כי אני רוצה שהנבחרת תצליח. כדאי שנכניס לנו לראש שאוסטרליה לא השתנתה. כשמירמוביץ' שלח את הבחורים שלו נגדם בר"ג ואחרי 10 דקות היו שלושה מהם על הדשא במקום להיפך, אז הפסדנו את גביע העולם. הם לא השתנו. אני מקווה שאנחנו נשתנה.

יעקב גרונדמן *(שמשון)*: משימה לאומית

– יענקל'ה, יש לך עיצה לנבחרת?

– שתהיה טובה ותנצח.

– זהו?

– שיתנו למיחיץ' לעבוד, בדרכו. שיראגו

צבי רוזן: לעסקונה נוח שהכדורגל ישאר כפי שהוא

כמהירות לסגל קבוע ולגיבושו החברתי והמיקצועי. שלא יעשו למיחיץ' סיכומי לחץ. שיפסיקו את שלב החיפושים והנסיונות. שיבינו שמאראדונה לא יבוא לנבחרת. שיתאמנו יותר. שיראו שנבחרת ישראל זה צוות לוחם. שירגישו את המשימה הלאומית גם עמוק בלב. אלו העיצות שלי.

– מבחינה מיקצועית אתה שלם עם הסגל הנוכחי?

– לא חושב שיש הרבה מקופחים מחוץ לסגל. תמיד אפשר להביא עוד מצטיין מהליגה. אני משוכנע ששחקנים טובים יכולים תמיד לשחק יחד. גם אורי וסיני, למרות הביקורת. צריכים לזכור שסיני הוא פייטר לא קטן.

– אז למה לא אין תוצרת מחצוות הזה?

– בגלל שיצוג המדינה לא עושה להם כלום. חייבים להתאמץ עבור הדגל וההמנון. תן לנבחרת את זה ועשית חצי מהעבודה. הבעיה היא לא מספר הטכנאים והלוחמים. גם טכנאים יכולים לשחק טוב. השחקנים שלנו חייבים להבין מה מוטל על כתפיהם. הצלחה באוקיאניה תעשה נפלאות לליגה. העניין יעלה והקהל יבוא.

– אתה היית לוקח שלושה שוערים חסרי נסיון?

– זו בעיה. נסיון הוא דבר חשוב ובמיוחד לשוער. יש מספיק משחקי ידידות כדי לשפשף את שוערי הסגל ואולי לשנות דברים. אצל שוער הכי חשוב זה יכולתו. ראינו מה שוערים מנוסים כחביב וכוני עשו באוסטרליה.

– אתה העברת את אבי כהן במכבי ת"א מהקישור לעמדת הליברו. מזל שוויין מיחיץ' עשה להיפך.

– ראשית, זה עדיין בגדר נסיונות. לדעתי, אבי כהן, או שיהיה ליברו, או שיהיה בחוץ. אני מכיר אותו מצויין. מלבדו אינני נגד שחקנים שישחקו בעמדות שונות בהתאם לדרישות המאמן. יש פה אלמנט טוב – שמיחיץ' יפעל בלי דיעות מוקדמות.

– אתה שלם עם הכנות הנבחרת עד היום?

– אסור לשכוח שתנודות השחקנים שלנו עצומות. משחק טוב, ואחריו חודש נפל. היום חייבים לעשות קאט בצורת ההכנה. להגביר אימונים. לקיים בדחיפות מחנה סגור וארוך, לא ארוך מדי, שהבחורים לא ישתגעו לפני הנסיעה הארוכה.

– ומה אפשר לשפר במחנה?

– גיבוש חברתי ומיקצועי. לשפר ולתרגל: משחק בלחץ, סגירת שחקנים בהגנה, תרגילים של בעיטות עונשין, סגירת שחקני התקפה ועוד.

– החעדרויות של עובדית וחדד לא יפגעו בשמשון?

דרור בר־נור: אתן קרדיט למיחיץ' והכנותיו

– תתפלא, לא. לשחקנים בישראל אסור לבכות אם מבקשים מהם להתאמץ. מי שלא עומד בלחץ, שילך הביתה. השחקנים חייבים לחיות חיים ספורטיביים. שום אימון חזק לא יזיק להם, אם יטפלו בגופם. אבל מרביתם רגילים לגנב חומוס בעמידה. אז האימונים הרצחניים לא משפרים את כושרם אלא גורמים נזקים.

– איך תבדוק מה הם עושים בבית?

– לא אבדוק. אסביר להם שבחו"ל לא יודעים מיהי שמשון וגם לא הפועל ומכבי ת"א. אבל עם בעלה לסיאול, ידעו מהו הכדורגל בישראל. אסור למאמני הליגה להיות אגואיסטים ולקשקש. הנבחרת הכי חשובה כיום. מלבד זאת, איזו גאווה יש לשמשון ששניים משחקניה בנבחרת. אלחץ עליהם שיתנו שם הכל.

– היית מרגל לפני המשחקים?

– כן אבל מיחיץ' לא וזה העיקר. אסור להכשילו בשטח זה אם הוא טוען שהכל ידוע לו. בוא נסגור את פתח התרוצים הזה.

– יש לך קשר עם מיחיץ'?

– שלום, מה נשמע, זהו. אבל אשמח לעזור.

– אתה בעד מאמן זר לנבחרת?

– כן.

– והסיבות?

– המאמן, אם הוא ישראלי, ממונה בצורה מעליבה. חייב לוודא שהמרכזים יתמכו בו, שהעיתונות בערו. יש לנו מאמנים טובים, אבל מי שמגיע לנבחרת נראה כמאמן בליגה ג' אחרי שבעה מדורי הגיהנום שעבר בדרך לתפקיד. המינוי היה פשרה בין הלחצים הללו.

– מהי הרגשתך לפני אוקיאניה?

– דווקא בגלל התוצאות הלא טובות, יש לי הרגשה שנצליח. איזו מורעות קמה אצלנו לנושא! בהתאחדות, בעיתונות, בעובדה שכבר לא מרשים לעצמנו להירדם כמו שקרה אצל מירמוביץ'. השחקנים יכולים להגיע לכושר טוב, להתעלות ולהביא את הכרטיס. זה בחוץ, זה קשה, אבל העם שלנו, כשרע לו – תמיד מתאחד. כשטוב, כולנו אוכלים האחד את חברו.

דרור בר־נור *(מכבי ת"א)*: לא ללחוץ על מיחיץ'

– דרור, נעים לך לראות את הנבחרת?

– בהחלט לא. לא משחקת כקבוצה. לפעמים אני מסתכל עליה ורואה את מכבי ת"א... יש שחקנים מוכשרים, אבל הפוטנציאל הולך לאיבוד. בעיה של חוסר איזון קבוצתי.

– איך פותרים זאת?

– היריבות מוכרות לנו, ובטח למיחיץ', שטוען כך. חייבים להתאים שחקנינו, בעיקר במרכז השדה, לאופי היריב. לקחת עט ונייר ולעשות חשבון של כוח וטכניקה. צריך לשחק יותר, כדי לגבש את הסגל.

– אתה מתכוון למשהו או למישהו?

– בלי שמות, בבקשה.

– מה דעתך על שוערים לא מנוסים?

– הטובים בליגה משחקים בנבחרת. איש לא נולד עם נסיון. עדיף למיחיץ' ולנו שחקנים לא מנוסים וטובים, מלהיפך. גם בשער.

– איך תתמודד עם קצב חליבת שחקניך במכבי לנבחרת?

– אף פעם לא היו לי הרבה שחקני נבחרת, כמו השנה. הגברת האימונים, כיום, נעשתה לא לפי תיכנון אלא בלחץ המאמן, אחרי אי ההצלחות האחרונות. מועדי האימונים, די פוגעים במכבי. מעדיף שיתאמנו ביום שני ושלישי מאשר בשלישי ורביעי. אבל אתן קרדיט למיחיץ' ולהכנותיו. חייבים להבין שהקדם אולימפי חשוב מאד.

– כשאתה עם שחקניך בחדר סגור, מה קודם למה – מכבי או הנבחרת?

– לא אכחיש: מכבי! אני חייב לתת לשחקני את ההרגשה הזאת. אם יהיו טובים בקבוצה, יוזמנו לנבחרת, ואם ינופו ממנה תמיד יחזרו למכבי.

– היית מרגל באוקיאניה?

– אני, זו לא השאלה הנכונה. לגבי החלטת מיחיץ' שלא לרגל אני אומר: תנו לו לעבוד. אל תלחצו עליו. זו דרכו.

– יש לך קשר עם מיחיץ'?

– לא שוחחתי עימו. ניזון משחקני על מה שעושים אצלו.

– רוצה להגיד לי שאין לך מה לומר למיחיץ'?

– עיצות לא אתן לו, כי אני לא אוהב שיתנו לי. יש לי בעיות אחרות, כיום, מלשבור את הראש איך מזיזים את הנבחרת קדימה. אם אוזמן להחליף ריעות, גם מיקצועיות, אבוא ברצון, לא אונס.

– יש לך השגות על תפוקת מיחיץ' עד היום?

– המדד להצלחה, היא ההצלחה. סיכומים – אחרי המשימה.

– אין מאמן ישראלי שיהיה טוב לנבחרת?

– יש, אבל אני לא נגד זר. מה שסטפן קובאץ' הרומני עשה לצרפת, זאת היתה מהפיכה בגישה ובמגרש. תראה איך הכדורגל הצרפתי פרח, בגללו.

– מהו האני מאמין שלך לקראת המשימה?

– יהיה קשה. יש לי הרגשה שאנו מקלים ראש ביריבות. האוסטרלים יותר מיקצועיים מאיתנו בטכניקה, כוח ומהירות. השוייצרים דומים להם מאוד, אולי עדיפים בטכניקה. חייבים להכין עצמנו למשחקים אירופיים באוקיאניה, על כל מה שמשתמע מזה. ■

משה לדר

16.3 שניות ב־1987

על שום מה ולמה ראינו ביום ה', בשבוע שעבר, ביום שסיים את שנת 1987, הרבה התעמלות ומעט מאוד מסיכום השנה בספורט – זה אולי עניין למבקרי טלוויזיה. אצלי, בכל אופן, נותרו בזכרון ה־9.83 של בן ג'ונסון ב־100 מ' באליפות העולם, קליעת העונשין של היווני קאמבוריס, שהעניקה ליוון נצחון היסטורי על בריה"מ + כתר אירופי ראשון, וכמובן, איך אפשר שלא להיזכר ב־16 השניות האחרונות של מכבי ת"א בגמר גביע האלופות, מול "טרייסר" מילאנו ב־2 באפריל בלוזאן.

לא שאני מזוכיסט, אבל עד לסיכום אירועי השנה בספורט ראיתי את 16 השניות האחרונות של המשחק בלוזאן – עשרות פעמים. לחצני ה־Rewind וה־Forward בוידיאו עבדו שעות נוספות. שוב ושוב לחצתי, פעם בהילוך מהיר, פעם באיטי, כמה פעמים ב"תמונה אחר תמונה".

הסוף נשמע ונראה תמיד אותו דבר.

ג'מצ'י זורק לשלוש ויורם ארבל צועק: "לא טוב, לא טוב".

לא טוב.

אולי נתרכז שוב ב־16 שניות הללו, כדי שיהיה לנו לא רק חומר מצולם, אלא מתועד גם בשחור/לבן.

הכדור היה אצל בוב מקאדו, שהבחין בפירצה שקראה לדינו מנגין בהגנת מכבי. כדור מדוד של בוב לדינו, צעד וחצי שלו בכיוון לסל, ודומה שהעסק סגור מבחינת מילאנו, שהובילה בשלב זה 69-71. אך מה עושה דינו? מחטיא בשלומיאליות ראוייה להערצה, מבחינתנו כמובן. על הכדור החוזר מנסים להשתלט מקאדו ומגי, אך הוא יוצא החוצה. השופט הקרוב פוסק: מכבי.

ועכשיו נותרו עוד 16 שניות לסיום. ליתר דיוק: 16.3. סל של שלוש יכול לזכות את מכבי בגביע; סל רגיל, או שתי קליעות עונשין – עשויות לשלוח את הקבוצות להארכה.

וכאן יש לי שאלה המופנית למאמנים, שחקנים, עתונאים, אוהדים וכל מי שאתם רוצים. מה עדיף על מה: נסיון לא בטוח לקלוע משלוש; לנסות לקלוע סל רגיל + קליעת עונשין, או לחילופין – לכפות שויון בסל רגיל ולהתפלל למה שיקרה בהארכה?

זו שאלה שלא נמצאה לה תשובה במהלך 16.3 השניות האחרונות של מכבי בלוזאן. מה שהלך שם, לא דמה לשום דבר ממה שצריך היה לקרות.

בתחילתן של 16.3 השניות, הוציא חן ליפין כדור מקו החוץ ללי ג'ונסון, שעשה מה שרבים וטובים ממנו נוהגים לעשות במקרה זה: להחזיר את הכדור לליפין. ואז, כשראיתי את ליפין מכדרר בשמאלו ומרים את יד ימין לסימון התרגיל, היתה לי הרגשה כי הוא יחפש את דורון ג'מצ'י.

חן כידרר, כידרר, כידרר וכשמצא סוף סוף את דורון מימינו, היו מתוגי השעון כבר 05.6 שניות לשריקה. דורון נע ימינה ושמאלה, במטרה ליצור לעצמו טווח זריקה משלוש. שני איטלקים עומדים מולו והוא מנסה ב־02.6.

לוחץ על Stop ורואה: דורון במצוקה. לא יכול להשתחרר. אי אפשר לראות מי נמצא שם מתחת לסל האיטלקי. אולי היה צריך לשלוח את הכדור דווקא לשם. המצלמה מתרכזת, כמובן, בדורון. ואז, כשהכדור משתחרר מידיו של ג'מצ'י, אני מבחין בחן ליפין, אותו מכדרר־מכדרר מהשניות הקודמות, ניצב לשמאלו של דורון, אמנם קצת רחוק יותר, אבל בלי ספק בעמדת קליעה טובה וחופשית יותר.

הסוף ידוע. הכדור אפילו לא הגיע לחישוק. בוב מקאדו קטע־קטף אותו בדרך אל הגביע.

אלה היו 16.3 השניות הלא־נעימות של מכבי ב־1987.

הערב, בבכורה של '88 בקלן, אנו מצפים לשנה טובה יותר. ■

Petrovic, c'est magique

Drazen, l'affreux jojo, a été l'ange du parquet. Léger, génial. Et il était bien entouré...

מג'יק פטרוביץ'

שנת 87 הייתה אחת הגרועות של נבחרת הכדורסל. ירידה לדרג ב' באליפות אירופה [illegible] שלנו גם בדרג ב' בבולגריה. מה שנותר לנו מהשנה הן הנצחונות על אלופת אירופה הטרייה, יוון (במשחק רעים בתל־אביב) ועל צרפת (בטורניר חג המולד האחרון בפאריס). ההפסד ליוגוסלאוית בגמר, החזיר אותנו למסגרת הראויה לנו.

עתונות צרפת לא כל כך התרגשו מהפסדה של נבחרתם הלאומית לישראל, כמו מהופעתו של דראזן פטרוביץ' במדי יוגוסלאוויה. "ל'אקיפ" כינה אותו "פטרוביץ' הוא מג'יק" [illegible] בסידרת התמונות לעיל, שבהן מלהטט דראזן מול נבחרת ישראל.

יעקב (קובי) בלדב: "יכול לחיות שישנה בעיה מנטלית" (צילום: עדי אבישי)

שוער מכבי נתניה מודה: אצלנו ההפסדים היו תבוסות ■ "אין לי הסבר לזה... זה מה שקורה לקבוצה שחסר לה נסיון" ■ "כל הקבוצה אשמה, כפי שכל הקבוצה טובה בנצחונות" ■ "מגיע לחיים בר לקבל צ'אנס בנבחרת ואז אולי יהיה יותר רציני בקבוצה"

בלדב: "אני בונה על הקדם עולמי"

אלי קמיר

– קובי בלדב, כשמכבי נתניה מפסידה זה בא בתבוסות...

– "כן, גם אתה שמת לב לזה? שלושה הפסדים, שלוש תבוסות".

– נו, אז מה ההסבר?

– "לא יודע, באמת שלא יודע להסביר".

– בקיצור, יש לכם בעיה.

– "כשמובילים ולא ממשיכים להבקיע אז מקבלים. אין מה לעשות".

– זה מה שקורה לקבוצה בלי אופי.

– "הקבוצה עדיין צעירה. לשחקנים אין עדיין מספיק נסיון".

– גם אתם כבר בונים?

– "יש עובדות. תעבור על ההרכב ותלמד שרוב השחקנים עדיין לא שיחקו עונה שלמה. שלום, יגאל, אלעזר קורן, אני".

– על מה אתה מדבר, כבר כמה שנים אתם בקבוצה.

– "כן, אבל אף אחד לא השלים 30 מחזורים רצופים. לנתניה יש היום קבוצה טובה שתרוץ עוד הרבה שנים בצמרת".

– ומה עכשיו?

– "שום דבר. נכון שקצת צורמת הדרך שאנחנו מפסידים, אך נתגבר, אני בטוח".

– איפה בדיוק, בהגנה?

– "אין הפרדות. כל הקבוצה אשמה כמו שכל הקבוצה גם טובה. באותה מידה שההגנה ספגה, ההתקפה לא הבקיעה".

– אז אולי הבעיה במנטליות...

– "יכול להיות"

– אתם פשוט לא ווינרים.

– "בזה יש לך טעות. בנתניה כל שחקן זה ווינר. מתפשים רק לנצח. תאמין לי".

– פתרון ממשי עוד לא נתת לי.

– "אם היינו מפסידים בתדירות גבוהה יותר, הייתי אומר שזה אופי.

אבל זה לא קורה. מבחינתי זה לא טבעי להפסיד בצורה כזו, אך זה חלק מהספורט. אין מה לעשות".

– אולי הדיבורים מסביב מפריעים?

– "כמו למשל?"

– הסיפור של חיים בר.

– "במצב של הקבוצה, עדיף, לדעתי, לא להגיד דברים שיגרמו למריבות. אם חיים עושה את זה, יש לו בעיה".

– איך אתה מסתדר איתו?

– "שגעון. באמת שטוב מאד".

– מגיע לו לחיות בנבחרת?

– "חיים שחקן עם הרבה נסיון. מגיע לו לקבל צ'אנס. אולי זה ידרבן אותו להיות יותר רציני בקבוצה".

– ועכשיו הוא לא?

– "לא מספיק".

– למה?

– "חיים בחור פגיע. ברגע שלקחו ממנו את הסרט של הקפטן הוא נפגע מאד".

– מה בקשר אליך, חביב הלך ונחלת לפרות...

–" גם כשהוא היה שיחקתי"

– אבל כעת יותר טוב.

– "כן, אני מרגיש הרבה יותר משוחרר. אין ספק שזה מפריע שיש מתחרה רציני. כל טעות מפחידה. אתה משחק בלחץ ומפחד לשגות. אני בטוח ששנינו שוערים שיכולים לשחק בהרכב ראשון"

– בינתיים זאביק זלצר נותן לך גיבוי מלא.

– "בהחלט. תמיד קיבלתי ממנו.

– והשחקנים?

– "גם הם. בעצם, זה טבעי. כששוער טוב, ברור שיתנו לו גיבוי".

– מה בקשר לנבחרת?

– "יש זמן, אני עדיין צעיר"

– אבל מדברים על חביב. חיית לפניו בנתניה.

– "אריה שוער עם הרבה נסיון".

– אז מתי אתה תהיה?

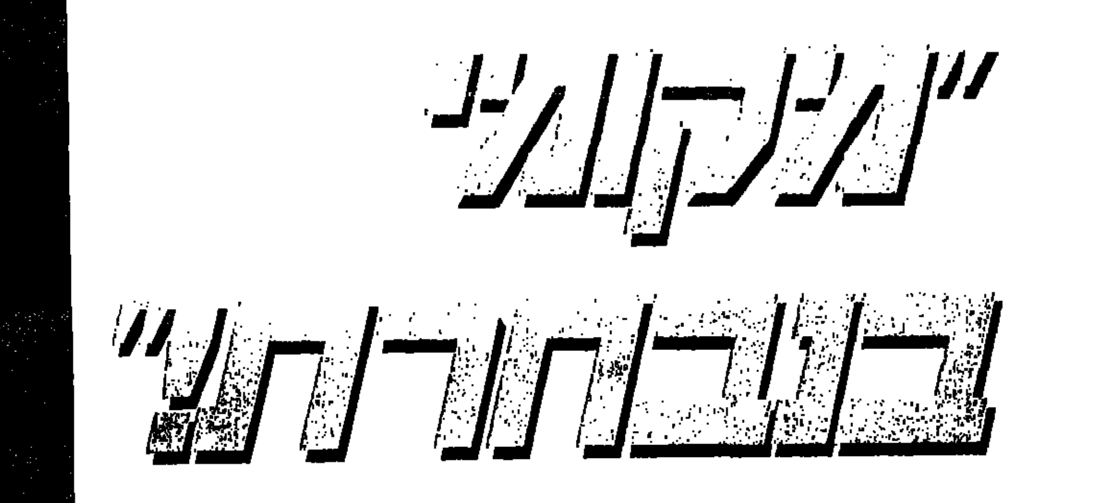
– "כרגע עדיין מוקדם. אני בכלל לא חושב על זה. אני בונה על המשימה הבאה, על הקדם עולמי". ■

מנצח האריות

יעקב בלדב נולד ב־14 באוקטובר 1965. את דרכו החל כשוער בהפועל נצרת עילית וממנה גם הגיע לנבחרת הנוער. בהיותו קפטן הנבחרת הצעירה, היה מעורב בפרשת קובלנץ – והושעה.

לפני שלוש שנים עבר למכבי נתניה. שיחק עם אריה אלתר, יותר מאוחר גם עם אריה חביב, העובדות מראות שגבר על שניהם והיום הוא השוער מס. 1 של המובילה הלאומית.

נימנה היום על סגל העתודה ונחשב אחד המועמדים למלא בעתיד את החלל שהותיר אחריו אבי רן ז"ל, בנבחרת הלאומית.

"מקומי" בנבחרת"

מאיר ריפמן

קבענו להיפגש על כוס קפה, בקניון איילון בר"ג, בסמוך לאיצטדיון, שם התאמנה נבחרת הכדורגל למשימת אוקיאניה. הסיבה: אילוצים שלי. אבל יעקב ("שוקי") נומדר, הסכים למקום הפגישה, אם כי הסיבה שלי, רק היתה מעין חץ שפגע במטרה, שאותה הוא מחפש עתה בלי הרף...

עם מאזן אישי של 16 שערי ליגה ב־17 משחקים במדי הפועל ירושלים, העונה – המאזן הפורה ביותר מבין כל השחקנים/חלוצים בישראל, בשלוש הליגות הבכירות – "שוקי" בטוח: "מקומי בנבחרת ישראל".

"אני בין שלושת החלוצים הטובים בארץ" – זו עמדת הפתיחה שלו. אני שואל מי השניים האחרים? והוא יורה: "לא איכפת לי מי. שום יריבו ביניהם..." ובכל זאת? "לדעתי – שלום תקווה ואלי דריקס". אז הם בנבחרת? – אני מקשה ו"שוקי" יוצא מזה: "גם המקום שלי צריך להיות איתם בנבחרת".

רק 4־5 חלוצים

כשנרמה לו שאני עושה לו פנים, של אחד שלא מבין על מה הוא מדבר, ומה הוא בכלל רוצה, "שוקי" שוב מסתער, כמו על שער היריב: "זה פשע להיות בנבחרת? אני מכניס בממוצע גול בכל משחק, ועוד בליגה בה שומרים עלי שניים בכל משחק. אני לא כועס על מאמן הנבחרת, 'מיחיץ'. אני רוצה לעזור לו..."

את "שוקי", לא צריך כמעט לשאול, הוא מדבר בשטף, בקצב הסילון. מסביר ומנמק כל דבר.

"היום יש בארץ ארבעה עד חמישה חלוצים טובים. מאמן הנבחרת צריך לקחת ולבחון אותם. יכול להיות שאני לא מתאים, ולא אהיה טוב, אבל בשביל לקבוע ולהגיד את זה, הוא צריך קודם כל לבחון אותי. אני עם קישור כמו שיש בנבחרת – אודי מלמיליאן ומשה סיני – יכול לתת הרבה גולים, על אחת כמה וכמה כשהנבחרת תשחק באוקיאניה מול שחקנים נוקשים וחזקים. זה מתאים לי מאוד. זה הסגנון שלי. אז אני אולי לא מבריק במשחק, אבל מה אתה דורש מהחלוץ? שיתן גולים. ובזה אני מהטובים בארץ, אם לא הטוב ביותר..."

כדורגל כביזנס

– אז אם אתה כוח גדול, למה אתה משחק רק בליגה הארצית?

– "אולי יש כאלו שלוקחים את הכדורגל כתחביב – אצלי הכדורגל זה ביזנס. איפה שמשלמים לי יותר, שם אני צריך לשחק. לא חשוב באיזה ליגה, ולא חשובה איזו הקבוצה. אין ספק שאם בלאומית יתנו לי כסף שאני מקבל בהפועל ירושלים, אשחק בלאומית. הצעות לא חסרו לי – אך זו של ירושלים קסמה לי ביותר. מה גם שרציתי לשחק אצל מאמן כריזמטי, כמו שייע פייגנבוים. הוא יכול להשריף אותי".

– העובדה שהוא היה חלוץ, בתפקיד שלך, גם דחפה אותך?

"אני משחק בסגנון שלו, ומנסה גם לחכות אותו. ואין ספק שהוא עבר פי מאה ממני בכדורגל. אבל אם הוא אומר שאנו דומים באופי, זה מספיק לי. לא הכל דומה בינינו, אבל יש הרבה דברים".

– כמו למשל?

– "אם זה התלהבות או אומץ. ולחיות את הכדורגל 24 שעות ביממה. בקיצור, אני חי את הכדורגל".

– בבחירת קבוצה, כל מה שעניין אותך זה הכסף?

– "לא רק הכסף גם הקבוצה והשחקנים שבה, שלומי מלכה, מישל דיין, מורדי ועקנין. אלה שחקני קישור, שאתה יכול לקבל מהם כדורים לגולים. ויש לנו גם חלוצים טובים, והגנה טובה".

– לפי הדברים שלך, הפועל ירושלים הקבוצה הטובה בארץ?

– "בשבילי, הפועל ירושלים הכי טובה. לא אומר שהיא הכי טובה בארץ".

שערים בצרורות

"שוקי" החל את הקריירה שלו בילדי מכבי ת"א, עבר לנערים, הגיע לנוער ואז – סטופ. כבוגרים שיחק בליגות נמוכות, במדי הפועל קרית־שלום, הפועל כפר־קאסם, והפועל אשקלון – שם כבש בצרורות, להכרין בכל עונה כמה עשרות שערים. הפסיק לספור אותם. "פירקתי טונות של גולים" – הוא אומר, אך בדיוק כמה לא יודע. מעריך: כ־250 בעשר שנים.

כרטיס ביקור עשיר בהבקעות בליגות הנמוכות, החזיר את "שוקי" לחיק הצהובים של מכבי ת"א, בעת שאימן אותם דוד שוייצר. השידוך המחודש עם מכבי ת"א נמשך רק שנה. אחריה שוב ניתן גט הדדי.

"במכבי ת"א דרשו ממני, שבגולים שלי, אסחוב את כל העגלה על גבי. הייתי חסר נסיון בשביל משימה כזו. ומיד אחרי העונה הזו, קיבלתי הצעה טובה מהקבלן שלום גניש, שהיה אז פטרון בית"ר ת"א, עם מאמן גדול – אמציה לבקוביץ'. והנה שם, אחרי שנה אחת, הייתי מלך השערים בקבוצה והסגן של מלך שערי הליגה (15 שערים) דוד לביא, שבגלל מחלוקת זכה בתואר, כשהעבירו לו גול מעודד מכנס. שנה אחת למדתי את הליגה לאומית במכבי ת"א, ושנה לאחר מכן נתתי את הפירות האלה בבית"ר ת"א, שם היה לי קשר מעולה כמו נסים כהן".

– נוצרה לך תדמית של שחקן פרובלמטי. אולי בגלל זה לא נשארת במכבי ת"א, או בליגה לאומית?

– "שילכו קבוצה קבוצה בה שיחקתי, וישאלו את כל המאמנים שהיו לי: דוביד, נסים בכר, אמציה, ליאון קונסטנטינובסקי, שייע ולופא קדוש. מהם תשמע אם אני פרובלמטי. אני מודע לתדמית הזאת שדבקה בי. לא יודע למה? כשבאתי מאשקלון כל מילה שלי תפסה כותרת".

– הכסף?

– "כשמכבי ת"א שיחקה בחיפה פנה אלי כנאוס, ואמר לי: איך אתה לא משחק. אחרי שבשבת שעברה נתת שני גולים נגד מכבי פ"ת, והשבת פתאום אתה לא משחק? אמרתי לו שלא משחקים הטובים ביותר, אלא אלו שמשלמים להם יותר כסף. מההתבטאות הזו עשו לי כביכול סיכסוך עם דוביד. העיתונות ניצלה את התמימות שלי, אז".

– כל הזמן אתה מחליף קבוצות. כמו בן בלי בית.

– "אין לי בית בכדורגל".

– זה טוב או רע?

– "אם הייתי משחק בקבוצות גדולות כמו מכבי ת"א, הפועל ת"א, או בית"ר ירושלים, אז בגלל הגולים שהייתי נותן, מזמן הייתי בנבחרת. אבל הצרה שיש הרבה אנשים צרי עין – עיתונאים, וגם אנשים אחרים שחושבים שהמציאו את הכדורגל. הם לא מפרגנים לי, כי אני בנאדם אמיתי, שאומר בפנים כל מה שאני חושב. אולי בשביל להגיע לנבחרת, הייתי צריך להיות צבוע או לקקן – אבל זה לא אני".

– אז אתה לא בנבחרת בגלל אנשים מסויימים?

– "לעיתונאים יש חלק גדול בקביעת המוזמנים לנבחרת. אם הייתי בקבוצה שבכותרות, והיו רואים את כל הגולים שלי בטלויזיה, הייתי בנבחרת".

– אולי תשלח למיחיץ' קסטת וידאו שלך?

– "מאמן מכבי שעריים בן־חור מזרחי, שראה אותי משחק, שאל את מנהל הנבחרת אברהם בנדורי, למה שוקו לא בנבחרת? בנדורי אמר לו: מה אתה רוצה? מיחיץ' לא ראה אותו. איך מיחיץ' יראה אותי אם הוא לא בא. בטלויזיה לא מצלמים אותנו. קראתי בעיתון על שוערים שמוזמנים לנבחרת. זה בגלל שיש בנבחרת את מאמן השוערים, יצחק ויסוקר, שממליץ עליהם. מה אני אשם שאין מאמן מיוחד כזה לחלוצים בנבחרת?..."

– אתה מזמין את מיחיץ' למשחקים שלך?

– "כן. הוא יכול לבוא לראות. הפועל ירושלים זה במדינת ישראל. אולי לא אהיה טוב באותו משחק, אבל 14 שערים שכבשתי, הם לא הוכחה מספיק טובה ליכולת שלי?"

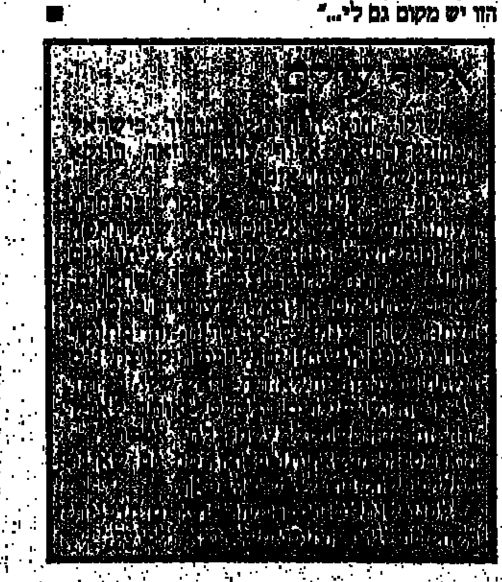
הסגנון שלי...

– מה לדעתך מעלותיך כחלוץ?

– "יש כמה סגנונות של חלוצים. הסגנון שלי זה מהירות, כח, התמצאות ברחבת ה־16, נגיחה ובעיטה טובה. מה צריך חלוץ יותר מזה? נכון שאני לא יכול לקחת כדור, ולעבור 4 שחקנים. את זה יש לתקווה, סיני או אורי".

– שאלה אחרונה, ובלתי נמנעת: בחוד הנבחרת משחקים שני ה"בלגים" – אלי אוחנה ורוני רוזנטל. את מי מהם יוציא מיחיץ' מההרכב בשבילך?

– "הנבחרת לא צריכה להתבסס רק על שניהם. מי נמצא ברשימת חלוצי הנבחרת? תקווה, בראל, דריקס, מנחם, אייזנברג, רוזנטל ואוחנה? – ברשימה הזו יש מקום גם לי..." ■

"שישאלו את כל המאמנים שהיו לי: דוביד, נסים בכר, אמציה, ליאון קונסטנטינובסקי, שייע ולופא קדוש. מהם תשמע אם אני פרובלמטי."
(צילומים: עדי אבישי)

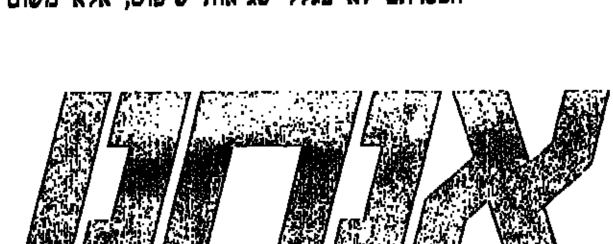

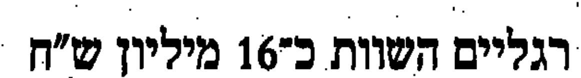
האלוף … המוביל

בשבת, העימות המרתק של מהזור ח"י בליגה הלאומית בכדורגל: האלופה, בית"ר ירושלים, מול המובילה, מכבי נתניה ■ אורי מלמיליאן נגד שלום תקווה ■ כדורגלן העונה (הקודמת) מול מלך השערים (נכון לעכשיו) ■ "פיצוץ", "חגיגה"

שבוע ספורט

אנחנו החלוצים

החלוצים דייגו מאראדונה ואיגור בלאנוב, שניים מהכדורגלנים המפורסמים ביותר באירופה, זכו ב־86' בתארי הכבוד האישיים הרמים ביותר בספורט שלהם: הארגנטיני של נאפולי האיטלקי, מאראדונה – הוכתר לכדורגלן הטוב בעולם והסובייטי בלאנוב – כמצטיין באירופה. לראשונה הם גם שיחקו, זה לצד זה, בנבחרת שארי־העולם, נגד אנגליה, לרגל 100 שנה להתאחדות האנגלית.

אבל ב־87', נעלמו שניהם מדירוג המצטיינים בכדורגל העולמי. ההולנדי רוד חוליט, חלוצה של מילאן נבחר לכדורגלן מס. 1 באירופה, לפני פוטרה הפורטוגלי, כיום באתלטיקו מדריד והעיט הספרדי בוטראגניו מריאל, שגה שניה ברציפות במקום השלישי. ברשימה שכללה 34 כוכבים שהוצעה במישאל המומחים של "גוטה דלו ספורט" ו"פראנס פוטבול", לא הוזכרו מאראדונה ובלאנוב ולא זכו אפילו בנקודה אחת...

השבועון הסובייטי "נדליה", זכר להם "חסד נעורים" והפגישם לא מכבר לשיחה, בה סיפרו על עצמם, מקצועם, חבריהם וקבוצותיהם.

האמנות של בילארדו

בלאנוב: דייגו, אחרי מונדיאל־86' במכסיקו הצהירו מומחי הכדורגל שבנבחרתה של ארגנטינה שיחק מארדונה הגדול ועשרה כדורגלנים בינוניים: שרק תודות למאמציך, זכתה נבחרתכם בתואר העולמי. מה דעתך על כך?

מארדונה: לא מסכים עם הקביעות הללו. גם חברי בנבחרת ואלדאנו ובורוצ'אגה הם שחקנים ברמה גבוהה מאד. ואיך אפשר לכנות מגן כרוג'ארי 'בינוני'? – הרי הוא ניטרל לגמרי סופר־חלוצים כמו ליניקר, אלטובלי, פרנצ'סקלי ואחרים. גם יותר הכדורגלנים היו יכולים להוסיף לעצמם יוקרה ולהיות נכס בכל נבחרת. המאמן שלנו בילארדו הצליח לקשר בין הטכניקה והאמנות של הכדורגל הדרום־אמריקני עם נוקשות ומשמעת טקטית בכדורגל האירופי. לפניו לא הצליח בכך שום מאמן... ובכלל, לא קיים מושג כמו "הענק מארדונה". ישנה רק נבחרת ארגנטינה שבה משחק אחד ושמו מארדונה... ואתה? – הרי פלה עצמו השווה את סגנון המשחק המהיר שלך עם מטוס־סילון. איך הגבת למחמאות כשהעניקו לך את "כדור הזהב" האירופי?

בלאנוב: רציתי מהר מאד לשכוח את האירוע הזה. אני לא אוהב טקסים. גם לי וגם לקבוצתי דינאמו קייב, לא "הלך" העונה... כששמעתי את תוצאות מישאל העיתונאים של "פראנס־פוטבול", לא שמחתי. למען האמת, אפילו הודאגתי. בעתונים הופיעו כותרות צעקניות כמו: "בלאנוב עבר את פלאטיני", כלומר, תסף ממנו את "כדור הזהב", שפלאטיני קיבל לידיו שלוש שנים רצופות. מה הייתי עושה בשדה בלי השותפים שלי בדינאמו ובנבחרת? השגי שייכים לקבוצה כולה – אבל את "כדור הזהב" קיבלתי רק אני. האם יש לי זכות מוסרית להיות השחקן המצטיין באירופה? – אין לי תשובה נחרצת בעניין הזה.

מארדונה: למי היית מעניק את "כדור הזהב"?

בילאנוב: לסאשה זאבארוב (שחקן הקישור של קייב והנבחרת – דורג ב־87' במקום ה־20 במישאל המומחים – המע'). לא סתם הוא נבחר אשתקד לכדורגלן המצטיין בבריה"מ. העונה לא שיחק הרבה, עקב פציעה ולקבוצתנו היה קשה. לדעתי הוא השחקן הטוב ביותר באירופה, בתפקידו. מעניין אותי, במי אתה היית בוחר ככדורגלן הטוב בעולם?

מארדונה: בעניין זה אין לי חילוקי דעות עם העתונאים. אולי זה נשמע לא צנוע, אבל אני באמת חושב כך. אחרי מדורגים קארקה, ליניקר, בוטראגניו... לעתים משווים אותי עם פלה, פלה האגדי... אך אני לא ראוי לזה. פלה היה הגדול מכולם. היו לו כישורים בלתי רגילים ועבודה מאומצת וקשה, עשו אותו למלך הכדורגל העולמי. ומה אני? – בסך הכל מרדונה – ובזה גאוותי!

בלאנוב: איך הגעת לכדורגל?

מארדונה: נולדתי בוילה פיוריטו, פרבר עוני של בואנוס־איירס. גם לאבי קוראים דייגו ולאמי ראלמה. חוץ ממני יש בבית עוד שבעה ילדים. אבי עבד קשה, בשתי משמרות, כל חייו, במפעל כימיקלים, ליד ביתנו, כדי שנוכל ללמוד בבית־ספר. אבל אותי מצאו תמיד לאחר הלימודים משחק בכדור. זכרון ילדותי? – ברחוב מאובק רודפת קבוצת ילדים אחרי כדור סמרטוטים... ואיך אתה? הגם אתה התחלת לשחק ברחוב?

בלאנוב: לא בדיוק ברחוב, אלא בחצר ביתנו שבמולדובאנקה, שכונת פועלים בעיר הנמל אודיסה. שם גדלתי. התחלתי לשחק בקבוצת הרחוב שלנו, קומיטטס־קאיפ. השתתפתי בטורנירים לילדים, על פרס מיוחד ושמו "הכדור הוא המ־אור". אחר־כך התקבלתי לבית־ספר מיוחד לכדורגל בשם "צ'רנומורץ". לא קיבלו אותי מייד: הייתי נמוך קומה וללא כשרונות מיוחדים... תגיד, דייגו, מי היה פטרונך הראשון?

מרדונה: לצערי, אינני זוכר את שמו. כולם קראו לו נגרו. בא לכל המשחקים שלנו. בעונת הגשמים, במבול, בא לראות אותנו. פעם פנה אלי: 'מזמן אני עוקב אחריך, קטנצ'יק. אתה משחק טוב יותר מאחרים. חברי מקבוצת 'ארג'נטינוס ג'וניורס' רוצים לראותך בפעולה. בוא מחר בבוקר לאיצטדיון...' למחרת לא הלכתי לבית הספר ה"ג'וניורס" כללו אותי במשחק אימון, שיחקתי עם ילדים כמוני. לאחר המשחק נתקבלתי למועדון. הייתי אז בן 13.

בלאנוב: גם לי עזר מאד המאמן הראשון של קבוצת הילדים, אדוארד איוואנוביץ' מאסלובסקי. בתשומת ליבו הרגשתי אפילו כששיחקתי ככר בסגל הראשון בקבוצה בוגרת של "צ'רנומורץ", בליגה הראשונה.

מרדונה: אמי, עד היום, מאוכזבת שאין לי מקצוע אחר. אינני מצליח להסביר לה שבשבילי הכדורגל זה הכל.

בלאנוב: גם אמי לא היתה מרוצה מזה שכמעט לא ראתה אותי בבית ושמדי חודש נאלצה לקנות לי נעליים חדשות. אבי, איוואן בלאנוב, היה נהג ונהרג בתאונת דרכים, כשהייתי נער. ראיתי איך היה קשה לאמי להסתדר. היא עבדה כזכנית בחנות. למדתי אז בבית הספר לבנאים בקוטוכסקי. הנסיעה לשם היתה די ארוכה. חוץ מזה למדתי בתיכון ערב... תוסיף לזה גם כדורגל... לאחר שסיימתי את לימודי, עבדתי בהכנת לבנים בבניין. הייתי מאושר כשהבאתי לאימי את משכורתי הראשונה. היא לא התעניינה אז בכדורגל – אך עתה צופה בטלויזיה, בכל המשחקים שבהם אני מופיע. אני נשוי לאירנה. יש לנו בת קטנה, כריסטינה.

מארדונה: לפני כשנתיים הכרתי בנאפולי את האיטלקיה היפהפיה קלאודיה־ויולנטינה. בביתי הכל בסדר, אך מחוץ לבית... אצלנו, חייו של כדורגלן חשופים מאד. לעתים משבחים אותך ולעתים, מגנים. כאשר עתונאים אחרים מתחילים ללמדני איך לשחק כדורגל, אני מתפוצץ מזעם!

בלאנוב: איך התרשמת מנבחרתנו במונדיאל 86?

מרדונה: התפעלתי מהמשחק שלכם. לא הבנתי אז מדוע הכדורגלנים שלכם עצרו פתאום, ללא הסבר, במשחק עם בלגיה, כאשר השופט לא שרק ולא קבע עדיין נבדל. אינכם יודעים שהשופט תמיד צודק? – רק הוא קובע אם היה מצב נבדל או לא. הפסדתם לא בגלל שגיאות שיפוט, אלא משום שחבריך לנבחרת היו מונוטוניים. במשחק הזה ראינו רק צללים של שחקנים, שקודם לכן פעלו ביעילות רבה והביסו את ההונגרים. עם שחקנים כמוך, כמו ראסייב וזאבארוב נבחרת בריה"מ היתה חייבת לתפוס מקום יותר מכובד מה־10, בו זכתה במקסיקו.

נמאס לי...

בלאנוב: למה אמרת ש"השופט תמיד צודק"?

מאררונה: אני לא "מלך". לעתים אני נפגע קשה כששופט אינו רואה, או לא רוצה לראות, משחק מלוכלך של היריב. אז אני ממש יוצא מכלי. כמעט כל מגן מנסה לבעוט ברגלי החלוצים שמולו. בכלל, הכדורגל העולמי נעשה יותר מדי נוקשה וגס. לפעמים כותבים כאילו למדתי לפעול יפה ובאופן אמיתי על הדשא. אבל זו תגובתי המיוחדת למשחק המלוכלך. אם באותו רגע קיימת אפשרות לצאת לעמדת הבקעה, אני לא אפול... ועוד פרט קטן. נמאס לי מהדיבורים סביב השער שכבשתי לרשת אנגליה. כן, שיחקתי ביד. הייתי כולי בתנופה ורציתי מאד לכבוש שער. עשיתי תנועה לא מכוונת ביד. מדוע ה'גול' הזה בכל זאת אושר? – צריך לשאול את השופט.

בלאנוב: אנחנו בני אותו גיל. שנינו בני 27. זאת אומרת שנותרו לנו עוד ארבע־חמש שנות פעילות בכדורגל. מה היית רוצה להשיג בזמן הזה?

מרדונה: אני רוצה שנבחרת ארגנטינה תשמור על התואר העולמי גם ב־1990. ואתה?

בלאנוב: קבוצתי, דינאמו קייב, עוברת עתה תקופה לא קלה. אנחנו עייפים מאד מהמאבקים שניהלנו בו־זמנית בכמה טורנירים חשובים, ארציים ובינלאומיים. אני רוצה – ובזה אני גם מאמין – שדינאמו תשוב ותהיה ראשונה בבריה"מ, תיזכה בפרס החשוב ביותר בכדורגל האירופי ושנבחרתנו תפגין כדורגל מהנה לשמחתם של מיליוני אוהדינו. ■

(מרוסית: נחום טרדאי).

מאראדונה
אמי מאוכזבת שאין לי מקצוע אחר

איגור בלאנוב
למדתי בבית ספר לבנאים

רגליים השוות כ־16 מיליון ש"ח

רוד חוליט (בתצלום), יליד 1 בספטמבר 1962 הוא "כדורגלן השנה" של אירופה ל־87'. בן 17 החל את דרכו כמקצוען בקבוצת הארלם ההולנדית. ב־82' הועבר לפיינורד וכעבור שלוש שנים נחת בפ.ס.וו. איינדהובן שמכרה אותו השנה למילאן האיטלקית תמורת 12 מיליארד לירטות (15.7 מיליון ש"ח).

במישאל כדורגלן השנה של "פראנס פוטבול" הפאריסאי ו"גוטה דלו ספורט" האיטלקי, שבו הוחל ב־1956, חוליט הוא ההולנדי השני שהוכתר בתואר האישי הרם ביותר הקיים באירופה. קדם לו יוהאן קרוייף (71', 73' ו־74').

במישאל המומחים צבר חוליט 106 נקודות לפני פאולו פוטרה הפורטוגלי, כיום באתלטיקו מדריד 91 נקודות ואמיליו בוטראגניו הספרדי מריאל מדריד, 61 נקודות.

ראשון הנבחרים במישאל הזה, ב־56' היה סטנלי מאתיוס האנגלי. אשתקד זכה בו בלאנוב הסובייטי ולפניו מישל פלאטיני, שלוש שנים ברציפות.

משה לרר

כך נפרדו מפיל

אם אתה סקס־מאניאק – השאר צמוד לתחנת "פליי־בוי" בכבלים. אם אתה פריק של קולנוע – תוכל ליהנות מכמה תחנות, ביניהן H.B.O., ובכך תמלא את יומך, בעיקר את שעות הלילה. אך אם אתה חובב ספורט – אין כמו ESPN. תחנה המביאה ישר לביתך מכל ספורט – החל מפוטבול ועד מה שאתה רוצה ויכול להעלות על דעתך.

המצלמות של התחנה אינן נחות לשנייה אחת (פרט להפסקות הפרסומת, כמובן). אירוע רודף אירוע. מתחרות טניס – לסקי; מאיגרוף – להתעמלות; ממירוץ מכוניות להוקי.

הופ, עצור לרגע. הוקי. באמריקה, כשאומרים "הוקי", לא מתכוונים למה שמשחקים בהודו ובפאקיסטאן, שתי המעצמות הגדולות בהוקי־שדה. כאן "הוקי" הוא הוקי על קרח.

המצלמה העבירה אותנו בחטף ל"גארדן" של בוסטון, שם אירחו "ברוינס" את "ריינג'רס" מניו־יורק. היתה סיבה למסיבה הגדולה בטלוויזיה. הערב, במסגרת הליגה, נוצל לפרידה מפיל אספוזיטו, במשך שנים מספר 7 של "ברוינס", וכיום מנהל כללי של "ריינג'רס" מניו־יורק. הקהל בבוסטון נפרד ממנו בטקס מרשים שנמשך 30 דקות והועבר כולו בטלוויזיה. הרגע המרגש מכולם היה כאשר ריי בורק, מספר 7 של בוסטון כיום וב־9 העונות האחרונות, הסיר את חולצתו והעניקה לפיל אספוזיטו, תוך שהוא מגלה את מספרו החדש – 77.

הקהל רגש וצעק, ואחר־כך השתתק כאשר ניו־יורק הובילה כבר 3־1. אבל בבוסטון לא רצו לוותר על החגיגה. עם כל הכבוד לפיל, לטקס, לדמות שלו כשחקן־עבר, סדר צריך להיות. ריי בורק צימק ל־2־3 וחבריו דאגו לא רק לשוויון – אלא גם לנצחון 4־3 שנשאר בבית.

אני לא זוכר מאומה מן המשחק. אבל את הטקס אזכור.

מייקל צ'אנג–יצוג ארה"ב בדייויס, בעתיד הקרוב

באמריקה לא זקוקים בדיוק לתכנית הזו. יש להם סינים משלהם. ראיתי אחד מהם, בטלוויזיה. שמו מייקל צ'אנג. מייקל הופיע בתכנית שעסקה בצעירים כשרוניים בספורט האמריקני. רק בן 15 וחצי – וכבר מנבאים לו עתיד. לא בכדי הגיע בראד גילברט להחליף עימו כמה חבטות לעיני המצלמה. בעוד כמה שנים יוכל בראד לומר: "כן, שיחקתי אתו כמה גיימים".

פיל דנט, סמכות בטניס, אמר שמייקל יהיה הצעירים שייצגו בעתיד הקרוב את ארה"ב בדיוויס. נוכח אי ההצלחות האחרונות של האמריקנים בטורנירים השונים ובמשחקי גביע דיוויס, משוועת ארה"ב לכשרונות צעירים.

כנראה שלא מקנרו, קונורס, גילברט, קריקסטיין ואחרים יהיו אלה שיושיעו את ארה"ב. העתיד שייך לצ'אנג.

"רדי אלי, בייבי"

ג'ימי קונורס סיים את הופעותיו ב"מאסטרס" האחרון בניו־יורק מהר מאוד. אחרי שני הפסדים ראשונים, התייצב למשחק השלישי מול איבאן לנדל ופרש במערכה השניה. הוא לקה בשפעת ולא החזיק מעמד. בשני המשחקים הראשונים עשה כל שביכולתו כדי להתגבר על המחלה. מול לנדל – לא יכול היה יותר ושלא כהרגלו – נכנע.

שיחק, הפסיד – אך נותר חביב הקהל מספר 1. בגיל 35 עדיין יש לו הברקות, ולא רק במשחק. הרומן שלו עם יושבי היציעים הגבוהים ב"מדיסון" היה מושלם. כשבוריס בקר הריץ אותו מקצה אל קצה ולבסוף נכשל ג'ימי בכדור פשוט ליד הרשת – נשמעה אנחת אכזבה מפי אחת המעריצות.

ג'ימי, לכיוון הבחורה שביציע: "אני עייף מדי בשביל טניס. אני מעדיף לטפל בך, בייבי".

דקה מאוחר יותר: ג'ימי מציל כדור אבוד מהקו ומסיים ב"פורהנד וולי" ליד הרשת. בסערת מחיאות הכפים, הוא לא שוכח את ה"בייבי" שלו מהיציע ומסמן לה בידיו: "רדי אלי, אני בכושר שיא"... ■

קונורס–הברקות ולא רק במשחק

סיני תוצרת בית

במרכז הטניס ברמת־השרון ידועה ומפורסמת "התכנית הסינית". מרכזים מאות ילדים, מפזרים אותם בכמה עשרות מגרשים. לבסוף שמים אצבע על הנבחרים. עם אלה צריכים להמשיך, לקראת שנות התשעים, בתקווה להגיע להישגים שלא יפלו מאלה של שלמה ועמוס.

"היית מת" אדוני המאמן

ביל ראסל, אחד השמות היותר גדולים בכדורסל האמריקני, משהו בסדר־גודל של ווילט צ'מברלין, חזר לזירה. ה"קינגס" מסאקרמנטו נתנו לו חוזה לשבע שנים, שבמהלכן יש לו אופציות שונות. כמו, למשל, לקנות את הקבוצה, לקנות חלק ממנה, לאמן, לנהל, לקנות ולמכור שחקנים ככל העולה על רוחו. בקיצור: גן־עדן למאמן־מנהל ראשי, שיש לו גם עוזר מאוד מפורסם: ויליס ריד.

הכל טוב ויפה, התנאים ישנם, אבל הקבוצה לא תמיד מתפקדת. בשלב מסויים, כאשר הקבוצה היתה במצב של 4 (נצחונות) מול 9 (הפסדים), שאל אחד השחקנים את ביל ראסל מדוע הוא נראה רע כל כך.

"אתם עושים אותי חולה" – השיב ביל. קני סמית, גארד, שנה ראשונה ב"קינגס" אמר לו: "זה לא נכון אדוני המאמן. אם זה באמת היה כך, ולפי המשחקים שלנו עד היום – כבר מזמן היית מת"...

המטרה בכדורסל איננה ההצגה אלא הנצחון, מי שרוצה לראות פירואטים וסאלטות שיילך לבאלט ■ בארה"ב מעריצים מגינים כמו מייקל קופר ודי.ג'יי. ממש כמו את מכונת הירייה ג'ורדן ■ לא היופי הוא העיקר – אלא שתי הנקודות שנולדות בעקבות משחק הגנה מעולה

ובכל זאת: שם המשחק הגנה

די.ג'יי., דניס ג'ונסון (סלטיקס). הקהל רוצה לראות מלחמה

עפר שלח (ניו־יורק)

אני מעריך ומכבד את משה לרר, וההערכה הזאת תחזיק מעמד גם אחרי שאגמור לכתוב את הכתבה הזאת. אבל מושא הערכתי טעה טעות חמורה, ומישהו צריך לעמוד על המשמר.

לפני שבועיים כתב לרר מעל הדפים האלה מסה בגנות ההערצה המוגזמת להגנה ובזכות ה"שאו", ההצגה המשופעת בנקודות. בין השאר גם ייחס לרר את העדפת ההגנה למשחקי הקולג'ים ואת הרגש על ההצגה לנ.ב.א., ואף הישווה בין תוצאות גבוהות אצל המקצוענים לתוצאות נמוכות בקולג'ים, כאילוסטרציה לטענתו. תחת הכותרת "מעריך מאד הגנה, אבל לא אוהב", גם התנגד לרר לעידוד השחקנים בקריאה "דיי־פנס" שכן איש, לטענתו, אינו רוצה לראות קרב הגנתי.

טעות, טעות, טעות. טעות במישור העובדתי, טעות במישור ההיסטורי, טעות ביסודות המשחק.

מה רוצים? – מלחמה

נתחיל ביסודות. מטרת המשחק בכדורסל, כמו בכל ספורט, איננה ההצגה אלא הנצחון. מי שרוצה לראות פירואטים וסאלטות, שיילך לראות באלט או את ההארלם גלובטרוטרס. אוהד כדורגל, כדורסל, פוטבול או כל ספורט אחר, רוצה לדעתי לראות מלחמה, שבסופה הקבוצה שלו יוצאת מנצחת. והמפתח לנצחון הוא הגנה, בכל ספורט שהוא.

בכדורסל הגנה טובה שווה לא רק מניעת הנקודות מן היריב, אלא גם החזקת הכדור בידיך (באמצעות חטיפות, טעויות יריב וריבאונדים), נקודות קלות בהתקפה הבאות בהתקפה מתפרצת, לאחר שההגנה כפתה על היריב טעות או קליעה לא נוחה, והכתבת קצב המשחק. מאמן שרוצה קצב מהיר, שומר שמירה לוחצת ומכריח את היריב לרוץ; מאמן שרוצה קצב איטי, כמו פראנקו קאזאליני מטרייסר מילאנו לפני שלושה שבועות בת"א, שומר איזורית ומזמין את הקבוצה היריבה להניע כדור ולשחק לאט. זה היה המפתח לנצחון של מילאנו על מכבי, זה המפתח המצוי בידיו של כל מאמן ועושה את הספורט למשהו שהוא יותר מקפיצה וריצה.

בארה"ב מעריצים מגינים גדולים כמו מייקל קופר ודניס ג'ונסון לא פחות מסופר־קלעים כמו מייקל ג'ורדן. והכוכבים הנותנים "שאו", כמו ג'ורדן או ד"ר ג'יי, מזכירים תמיד שהמטרה שלהם היא הנצחון. "אני לא אשם שהג'אמפ שלי גבוה ויפה יותר משל אחרים", אמר פעם הדוקטור, "כל מה שאני רוצה הוא לשים את הכדור בפנים". לא היופי, אלא שתי הנקודות, הנצחון, הנולד קודם כל מן ההגנה. וזה גם מה שהצופים רוצים לראות.

לפני עשרים וחמש שנה היו משחקים בנ.ב.א נגמרים ב־150–160, והיו יותר נקודות על הלוח מאשר צופים ביציעים. איש לא רצה לראות תחרות בין שתי מכונות ירייה. היום, ממוצעי הנקודות יורדים, ואילו ממוצעי הצופים עולים מדי שנה. ואת מי רואים יותר מכולם? – את הקבוצות המנצחות, קרי הקבוצות בעלות ההגנה החזקה.

הקבוצות המושכות ביותר

אם ה"שאו" היה המטרה העיקרית, היו כל הצופים באים לאטלאנטה או ללוס אנג'לס. אבל הקהל אוהב את דטרויט (הקבוצה בעלת מספר הצופים הגדול בליגה) ואת בוסטון (הקבוצה שמשכה יותר צופים מכל קבוצה בליגה למשחקי החוץ שלה), לא פחות מאשר את ההוקס והליקרס. למה? – משום שהן נותנות לקהל את מה שהוא רוצה באמת: מלחמה, נצחונות, והגנה, הגנה, הגנה.

והקהל אוהב את הקולג'ים. יותר מאשר את הנ.ב.א. קבוצות כמו סירקיוז, צפון קרוליינה, אינדיאנה וקנטאקי, שקלעות בממוצע כ־70 נקודות במשחק, מושכות יותר צופים ויותר כיסוי טלוויזיוני מכל קבוצה בנ.ב.א. למה? – מפני שרבים חושבים שהמקצוענים הם "שאו".

הקולג'ים מציגים קבוצה מקומית שאפשר להזדהות איתה ולשמוח בנצחונותיה. אי אפשר להשוות בין משחק קולג'ים לבין משחק המקצוענים, כאשר משחק הקולג'ים נמשך 40 דקות במקום 48, שעון הקליעות בו רק 45 שניות ולא 24 ומותרת בו כל צורת הגנה. התוצאות הנמוכות יותר בקולג'ים, אינן נובעות מרגש הגנתי רב יותר, אלא מהסיבות שלמעלה. ואני, כמו רוב הצופים באמריקה, מעדיף לראות את קנטאקי נלחמת באינדיאנה ומנצחת 75–76 אחרי הארכה, במקום את דנוור נאגטס ודאלאס מאווריקס המקצועניות, נותנות משחק של 300 נקודות, שנראה כמו תחרות ריצה מסל לסל.

העדפת המועיל

הגנה פירושה טקטיקה, דבקות במטרה, קשיחות והעדפה של הקבוצתי והמועיל על האישי והיפה לעין. ואלו בדיוק הדברים העושים את הספורט למשהו יותר מקבוצה של חוליגאנים בגופיות, הרודפים אחרי חפץ עגול. זה מה שמשך אנשים לספורט. כל השאר שייך לתחרויות של הטבעות וללוליינים בקרקס. ומה שאני אומר כאן מתייחס לכל ספורט.

בבייסבול יספרו לך בגאווה וגעגועים על דו קרבות של פיצ'רים שנסתיימו ב־1–0 אחרי הארכה ארוכה, אבל כשהניו יורק מטס ניצחו את שיקגו 23–10 השנה, גם השחקנים וגם האוהדים הביעו גועל. הקהל רוצה להרגיש שכל נקודה הושגה בזיעה, לא בהצגה.

בפוטבול רצים כולם לראות את הברס והג'איינטס, שתי קבוצות שזכו באליפות בשנתיים האחרונות בזכות ההגנה, ולא את מיאמי וסן דייגו, שתי קבוצות ששמות 30 נקודות על הלוח בכל משחק ומפסידות בגלל הגנה חלשה. כי שם המשחק היה ויהיה נצחון. ושמו הפרטי של הנצחון היה ויהיה הגנה. ■

תחזיטוטו

שישו שכטמן

שיא חדש

לא עברו שבועיים מאז הפרס הגדול שהיה לנו במחזור 17 – 2 מליון ש"ח – והטוטו שוב מזמן לנו "חגיגה" רצינית: מינימום הפרס הראשון המובטח למחזור השבוע הוא 2.2 מיליון ש"ח (!) ניסיון העבר מלמד שהפרס הראשון במחזורים כאלו הוא יותר ממה שהובטח. אם התופעה תחזור על עצמה, הרי שגם השבוע נגיע למשהו כמו 2.5 מיליון.

למרות שכבר הרגשנו בעבר, כדאי להזכיר שוב: ככל שהפרס גדול יותר, משתלם יותר לשחק. כדאי לזכור עוד משהו: מאז הוספת המשחק ה-14, הזכיות בפרס הראשון, גם כשיש מספר רב של מנחשים, הן ענקיות.

תחזית למחזור 19 בטוטו

1. מכבי חיפה – ביתי"ר ת"א. כבר המשחק הראשון בטופס השבוע, קשה לניחוש. בית"ר, ההפתעה הנעימה של הליגה, מתארחת אצל קבוצה שהיא ההפתעה הלא־נעימה של השנה. בשבועיים האחרונים, חל שיפור מה בחיפה וכל תוצאה אפשרית בעימות הזה.

2. מכבי פ"ת – מכבי ת"א. בשבוע שעבר לקח שחקן לשעבר של מכבי ת"א (נימני) עם קבוצתו, את הנקודות מת"א. מאיתנו הוא לקח את ניחוש ה-14. נקווה ששחקן עבר אחר (צביקה רוזן) לא יחזור על כך השבוע. אשרי המאמין. 2.

3. חולון – הפועל ת"א. המארחים משחקים היטב זמן רב ובאחרונה החלו לקצור את הפירות. הפועל ת"א קצרה פירות זמן רב, אבל רק באחרונה החלה לשחק טוב... משולש.

4. לוד – כפ"ס. למרות ההישגים של לוד, באחרונה, הרי לכפ"ס קישור והתקפה מהירים, שגם במגרש הקטן של לוד לא יתקשו להסתדר עם ההגנה הכבדה כלשהו של המארחים. נצחון לכפ"ס.

5. ביתי"ר ים – מכבי נתניה. מי שחושב שהליגה שלנו "גמורה" – טועה. נתניה עוד לא לקחת את האליפות (ראה המשחק עם שמשון) ובית"ר ירושלים עוד לא ויתרה על הצמרת. פחות ממשולש לא מספיק.

6. שמשון – בני יהודה. כדאי לראות משחק זה. שמשון היא הלהיט של הליגה ובני־יהודה, הם העתיד של הליגה. אנחנו מציעים תיקו – בגלל העובדה שמדובר בדרבי ובגלל המסורת.

7. הפועל ב"ש – הפועל פ"ת. האורחים התאוששו משרשרת ההפסדים וחזרו לכדורגל הטוב שלהם. המארחים המשיכו בכדורגל הטוב והחלו להבקיע. משחק פתוח וגם בטוטו רושמים "פתוח": 1 ו-2.

8. ביתי"ר נתניה – הכח. 13 משחקים רצופים הכח לא ניצחה. בית"ר נתניה בקו עליה מרשים בששה השבועות האחרונים. 1 סולו.

9. טבריה – יבנה. משחק חשוב מאוד לשתי הקבוצות. נצחון ביתי יוציא את יבנה מן המירוץ. נצחון חוץ ישאיר לה סיכויים. תיקו ישמח בעיקר את ירושלים וחיפה. כל תוצאה אפשרית.

10. חדרה – הפועל ירושלים. X או 2. למי שקורא את המדור בפעם הראשונה הרי ההסבר: על הפועל ירושלים משחקים בדרך כלל בטוטו, במשחק ביתי 1 ובחוץ X,2.

11. עכו – עמידר. מאבק בין שתי קבוצות שידעו ימים יפים יותר. עכו הבקיעה בשבת שעברה 2 שערים לרשת הפועל ירושלים, מה שקבוצות רבות לא עשו. עמידר ניצחה סוף סוף בשבת שעברה. משולש בטופס.

12. מכבי יפו – הפועל חיפה. למרות המיקום הגבוה וסידרת ההצלחות המרשימה, הפועל חיפה איננה משכנעת. שתי הקבוצות מכירות אחת את השניה עוד מן הליגה הלאומית. תיקו ומעלה ליפו.

13. שעריים – בת־ים. הביתיים השתחררו קצת מן הפתיחה הכושלת שלהם והחלו לשחק. בת־ים, אחרי 2 נצחונות, כבר במרכז הטבלה. הרבה 2 אין בטוטו בליגה הארצית. 1 סולו.

14. הפועל ר"ג – יהוד. ר"ג תשחק, כנראה, ללא השוער מס. 1 שלה, שהוא אחד משחקניה הטובים ביותר והחשובים ביותר. יהוד תבוא למשחק בהרכב מלא ותציג שוב את הכדורגל הטוב שאיפיין אותה בתחילת העונה. X, 2.

הליגה הלאומית
(לאחר 21 מחזורים)

1.	מכבי נתניה	20–31	34
2.	כפר־סבא	13–19	29
3.	הפועל ת"א	12–16	29
4.	בית"ר ת"א	15–24	27
5.	שמשון	10–17	27
6.	באר־שבע	10–13	25
7.	הפועל פ"ת	22–21	23
8.	בית"ר ים	27–24	22
9.	מכבי ת"א	20–24	20
10.	בני יהודה	15–14	20
11.	[illegible]	14–11	18
12.	[illegible]	19–19	16
13.	הפועל לוד	36–13	12
14.	מכבי פ"ת	26–11	11

הליגה הארצית

[illegible]

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4			X
5		X	
6			X
7		X	
8	X		X
9		X	X
10	X		
11	X	X	
12	X		
13	X		X
14		X	

שלשות /
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1			X
2	X		X
3			X
4		X	X
5	X		
6		X	X
7		X	
8	X		X
9	X		
10			X
11	X		X
12		X	X
13	X		
14		X	

שלשות /
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X		
2	X		X
3	X	X	
4		X	X
5	X	X	
6		X	
7	X		
8	X		X
9	X	X	
10			X
11	X		X
12	X		
13	X	X	
14			X

שלשות /
כפולים 8
טורים 256

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2	X	X	X
3			X
4		X	X
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X		
8	X		X
9		X	
10		X	X
11	X		
12	X	X	
13	X		
14		X	

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	X
2			X
3	X	X	X
4			X
5	X	X	X
6		X	
7	X		X
8	X		
9	X	X	X
10		X	X
11	X	X	X
12	X	X	
13	X		
14		X	X

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 432

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	x	1	2	x	1	2	x	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	x	1	2	1	2	x	2	x	1
4	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	1	2	x	x	1	2	2	x	1
6	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1
10	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x
11	2	2	2	x	x	x	1	1	1
12	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x

לילדים

7 בינואר 1987
י"ז בטבת תשמ"ח
גליון 346 (א)
עריכה: בת־דורה עיצוב: ברברה

שלום שלום

עמוס בר

שוב עָבַרְנוּ, שוב שִׁנִּינוּ מָקוֹם. אָנוּ בְּטוּחִים שֶׁתִּמְצְאוּ אוֹתָנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ הֶחָדָשׁ.

תִּמְצְאוּ אוֹתָנוּ כִּי אָנוּ מַאֲמִינִים, יְלָדִים, שֶׁאַתֶּם אוֹהֲבִים לִקְרוֹא אֶת עִתּוֹנְכֶם הַמּוֹפִיעַ כְּחֵלֶק מֵעִתּוֹן "מַעֲרִיב" שֶׁל הַגְּדוֹלִים.

תִּמְצְאוּ אוֹתָנוּ בְּשֶׁל הַצְּבָעִים הַמְקַשְּׁטִים אֶת "מַעֲרִיב לִילָדִים". כָּךְ נָעִים יוֹתֵר לִקְרוֹא אֶת הָעִתּוֹן. כָּךְ נוּכַל לְהָבִיא לִפְנֵיכֶם תְּמוּנוֹת צִבְעוֹנִיּוֹת וּמַרְהִיבוֹת. כָּךְ נוּכַל לְהַגִּישׁ לָכֶם צִיּוּרִים צִבְעוֹנִיִּים יָפִים.

וְזוֹ רַק הַתְחָלַת הַדֶּרֶךְ. יִתָּכֵן שֶׁבְּקָרוֹב הַיָּמִים נוֹפִיעַ אֲפִילוּ כְּחוֹבֶרֶת נִפְרֶדֶת שֶׁל "מַעֲרִיב לִילָדִים".

אָז מְצָאתֶם אוֹתָנוּ? בְּעֶצֶם, אִם אַתֶּם קוֹרְאִים שׁוּרוֹת אֵלּוּ, וַדַּאי מְצָאתֶם. קְרִיאָה נְעִימָה לְכֻלְּכֶם.

שושנה צפורי

הַמִּטְרִיָּה שֶׁל סַבָּא

בְּיוֹם גָּשׁוּם וְקַר –
לוֹקֵחַ סָבִי הַיָּקָר
מִטְרִיָּה שְׁחוֹרָה גְּדוֹלָה
עֲגֻלָּה – לֹא רְגִילָה. אֲרֻכָּה
וְיָדִית לָהּ
חֲזָקָה וּמוּצָקָה,
בְּקָצֶה מְעַט כְּפוּפָה
מְעֻגֶּלֶת וּכְסוּפָה.

אָז יוֹצֵא סָבִי הַטּוֹב
לְטַיֵּל מְעַט בָּרְחוֹב;
אֵין הַגֶּשֶׁם וְהָרוּחַ
מַפְרִיעִים לוֹ – כָּךְ לָשׂוּחַ.

מִפַּעַם הוּא שִׁיר יָשָׁן
שִׁיר עַל גֶּשֶׁם וְעָנָן –
מִפַּעַם הוּא כָּךְ וְשָׁר
מִצְטָרֵף גַּם הַמָּטָר.

וַאֲנִי אֵלָיו נִצְמָד
בְּשִׂמְחָה אִתּוֹ אֶצְעַד –
תַּחַת מִטְרִיָּה גְּדוֹלָה
כָּזוֹ שְׁחוֹרָה – עֲגַלְגַּלָּה.

אי הכנת מגרש עלתה לאשקלון באליפות החורף

צבי גלפרין

13 מקרים של הפרות משמעת של אוהדים, מאמנים ושחקנים מליגות הילדים, הובאו החודש לדיון בוערת המשמעת של איגוד הכדורסל. זה אחד "היבולים" הגדולים ביותר בתקופה האחרונה.

בין הנושאים שהובאו לדיון משמעתי – ופסקי הדין שנגזרו:

אליצור סלע ראשל"צ נקנסה ב־200 ש"ח על התנהגות לא ספורטיבית של אוהדים; א.ס. אשקלון נקנסה ב־

מכבי צפון רעננה – אלופת ההפסדים הטכניים (3) ■ במרוצת דצמבר – 13 הפרות משמעת חמורות של קבוצות, שחקנים, מאמנים וקהל

250 ש"ח וגם ספגה הפסד טכני, על אי הכנת מגרש למשחקה עם אליצור יבנה – דבר שפגע בה קשה במאבק על המקום הראשון במחוזה. היא איבדה אותו כתוצאה מכך לבאר־טוביה (מחוז דרום א'). אשקלון שלא הפסידה בתשעה משחקים, דורגה שלישית. באר טוביה נוצחה בידי אשקלון 43–60...

מכבי צפון רעננה (שרון), מובילה בליגה כמס. 1 בהפסדים הטכניים. בסיבוב הראשון של העונה ספגה כבר שלושה כאלו. בדצמבר היא הובאה פעמיים לדין על עבירה דומה – שיתוף שחקן שלא כחוק. פעם אחת היא נקנסה על כך ב־150 ש"ח וגם ספגה הפסד טכני במשחק עם הפועל שקד רעננה. פעם שניה היא נקנסה ב־300 ש"ח ובהפסד טכני למכבי כפר־סבא. צפון רעננה מדורגת אחרונה במחוזה.

רמות נפתלי (גליל עליון) נקנסה ב־150 ש"ח וגם ספגה הפסד טכני על שיתוף שחקן שלא כחוק מול מכבי מטולה. אתרוג גבעתיים נקנסה ב־150 ש"ח על התנהגות לא ספורטיבית של אוהדים. מ.ס. אבן יהודה ששיתפה שחקן שלא כחוק מול אליצור נתניה (מחוז נתניה) – נקנסה ב־150 ש"ח ובהפסד טכני. הפועל חרוב חולון תקיים משחק חוזר עם מכבי ראשל"צ למרות שלמשחק במועד המקורי הופיעה ללא כרטיסי שחקן. צפון נוה דוד רמלה, זוכתה מאשמת עזיבת שדה המשחק נגד מכבי רעננה – והשתיים יקיימו משחק חוזר. מאמן נוה דוד רמלה, זוכה מאשמת התנהגות לא ספורטיבית. אליצור ר"ג, ילדות, נקנסה ב־150 ש"ח ובהפסד טכני על אי הכנת מגרש למשחקה עם מכבי רמת חן.

ערעור של הפועל כפר החורש, על החלטת ועדת הליגה לגזור עליה קנס בסך 150 ש"ח ו־60 ש"ח הוצאות שופטים, על אי הופעה נגד מגידו/הרי אפרים – הקנס בוטל והוצאות השופטים נשארו בעינן.

אלופות חורף נוספות שהוכתרו במהלך הימים האחרונים, עם סיום משחקי ההשלמה: מגידו שומריה, במחוז העמקים; הפועל דקל רעננה – במחוז פ"ת; בית"ר ת"א – בדן; מכבי דרום ת"א – מחוז ת"א א'; מכבי ערן פ"ת – מחוז ת"א ב'. במחוז שרון הוכרעה תיפול במשחק בין שקד רעננה למכבי סביון כפ"ס.

אלופות הסיבוב הראשון בליגת ילדות: הפועל דפנה – בצפון, בית אלפא – בעמקים, מחוז חיפה – בחיפה, בני יהודה – במרכז וסלע ראשל"צ – בדרום.

משחקי השלמה

אלו התוצאות האחרונות מהסיבוב הראשון, כפי שנתקבלו מאיגוד הכדורסל:

● גליל עליון: קרית שמונה – ירדן 34–35.
● בית שאן: קיבוץ יזרעאל – הפועל ניר דוד 26–32.
● עמקים: רברת – הרי אפרים 30–56, מגידו שומריה – מרנין טבעון 44–69, הפועל עוגר עפולה – יקנעם 16–35, הפועל נצרת עלית – יפעת 51–67.
● נתניה: תפוז אבן יהודה – הפועל נתניה 24–41.
● שרון: סביון כפ"ס – הפועל חרוב רעננה 38–62, אלפי מנשה – מזרח רעננה 13–25, סביון כפ"ס – צפון רעננה 20–36, צפון רעננה – צעירי הרצליה 20–40.
● פ"ת: צעירי רמת השרון – כלנית הוד השרון 36–54, גבעת שמואל – אריאל 0–2 (טכני), גבעת השלושה – גבעת שמואל 39–40, דקל רעננה – הרס גבעתיים 52–64.
● דן: רמת ישראל – תפוח קרית אונו 0–2 (טכני).
● ת"א א': בני יהודה – אשכול פ"ת 42–48, ברוש גבעתיים – הוד השרון 40–54, אשכול פ"ת – מרכז ר"ג 30–49, דרום ת"א – מכבי רעננה 35–54.
● ת"א ב': שלום ר"ג – אתרוג גבעתיים 35–38, דרום בת ים – נרקיס הוד השרון 36–64, דרום בת ים – מכבי בית"א 30–56, ערן פ"ת – שלום ר"ג 29–42, מרכז רעננה – מכבי ת"א 42–89.
● שפלה: תל כביר – בני יהודה 33–60, צפון ר"ג – בני יהודה 20–37, א.ס. נפשונית – צפון ת"א 24–52.
● מרכז: בני יהודה – לוד 46–57, רמת אפעל – מרכז ת"א 44–59, צפון בת ים – ניצן ראשל"צ 32–69.
● שורק: עירוני רחובות – כפר גבירול 27–66.
● נגב: חבל אילות – תמר ערד 6–54.

ילדות

● דרום: בני יהודה – אליצור חולון 0–2 (טכני).

הפועל צפון ת"א. מימין, עומדים: מאיר נצר (מנהל), עידו לשם, אופיר דרייזין, ערן נצר, זוהר דקל, אמיר שרון, אמיר בן־דב (מאמן). כורעים: צביקה מישל, אוד זוהר, אופיר כהן, רועי הררי, יובל אברהם. יצחק לוי (אפסנאי). (צילום: צביקה ישראלי)

בת דורה

ארץ ירקה שלי

כתבה: רות ריכטר
הוצאת ספרית "מעריב"
150 עמודים, אות גדולה, לא מנוקד.

הרבה לפני שאנשי־המדע למדו וחקרו את עולם הצמחים היו מספרי האגדות עוברים מישוב לישוב ומספרים לקהל מעשיות על פרחים ועצים. את התופעה המפלאה של פריחה ויצירת פרי הסבירו בספורי מעשיות־עם שצמחו כמו הצמחים בהרים, בנחלים, בעמקים ובמדבריות.

רב הספורים והמעשיות נעלמו עם חלוף השנים, אך הצמאון לספור, למעשיה ולאגדה על הצמחים קים עד היום.

ילדים, גננות, מורות, מורים, הורים, סבים וסבתות – שמחים גם כיום לקרוא ולהאזין למעשיות ישנות ואף לחדשות.

גם כיום יש בינינו מחברי מעשיות וספורים על צמחים ופרחיהם ועל עולם החי. הם נחלקים לכמה סוגים:

יש הנוברים בספרים ישנים, דולים מהם ספורים ומעשיות, מתרגמים או משכתבים ומפרסמים. יש היושבים ספונים בביתם, שולפים מדמיונם מעשיות על צמחים, כותבים ומפרסמים. ויש החורשים ארצנו לארכה ולרחבה, מטילים עם תלמידיהם או בלעדיהם, מגלים צמחים נסתרים ומרהיבים, מאזינים לרחש ספורי הפרחים, וכשהם עמוסים חויות רעננות מן הטבע – רק אז הם יושבים ומעלים בכתב את ששמעו מהצמחים.

רות ריכטר שיכת לקבוצה האחרונה. במהלך עבודתה עם תלמידיה בטיולים בשדה – הבחינה רות כי הקשר של התלמידים עם הצומח מתהדק יותר ויותר כאשר הם שמעו ספור, מעשיה או אגדה על הצמחים. וכך נולדו הספורים בלבה של רות ריכטר. רב הספורים התפרסמו מעל דפי "סלעית", הירחון לבני־נער של החברה להגנת הטבע והתגובות הנלהבות של הקוראים, נער ומבגרים, דחפו את המחברת ליצור עוד ועוד ספורים.

כמובן, לכל תופעה בטבע יש הסבר מדעי. גם הוא נתן מתחת לכותרת: "המדע שמאחורי האגדה". ההסבר המדעי מגש בשפה ברורה ומתמצתת והוא משלים את האגדה. כך יוצא הקורא נשכר – גם חוית של קריאת האגדה וגם קבלת ידע מדעי.

הספר – ארץ ירקה שלי, מעצב בפורמט אלבומי, בהדור רב ומלוה בתמונות צבעוניות מרהיבות מן הטבע. העצוב הגרפי מפתיע ברמה הגבוהה של המעצבות: דגנית סלנט וציפי אלסטר.

הספר היפהפה, שופע ניחוח פרחים ואהבת הארץ, יפתר בעיה שרבים מתלבטים בה: איזו מתנה להגיש ליום הולדת, לבר־מצוה, לחג ולארועים משפחתיים.

כדאי שהספר ילוה כל מורה וכל גננת ויהיה להן לעזר רב. כדאי גם שהספר יתפס מקום של כבוד בכל כונית־ספרים.

מתוך ספר האגדות "הנסיכה מן הקשת" שהופיע בהוצאת ספריית פועלים.

גבע חובב טבע

עמוס בר

החלזונות עושים חיים

כל הקיץ ישנו חלזונות השדה במחלה עמקה שחפרו לעצמם באדמה. את פתח הקונכיה סגרו במכסה גיר קשה.

הגשמים העזים הראשונים המסו את מכסה הגיר, החלזונות התעוררו והחלו לפעל – לטיל, לכרסם עלי עשבים, להפגש עם חלזון חבר, להזדוג ולהטיל ביצים.

כל חלזון הוא גם זכר וגם נקבה – אנדרוגינוס. כאשר שני חלזונות נפגשים, הם נצמדים רגל אל רגל, מפרישים קצף רב, מדגדגים חלזון את רעהו בחצי גיר חדים שהם יורים אחד על השני, מעבירים זרעונים איש לרעהו וכשהם נפרדים – כל אחד כבר ב"הריון", זאת אומרת – הביצים שלהם מופרות. כל חלזון חופר מחלה קטנה, מטיל ביצים זעירות רכות ומבהיקות כפנינים.

כעבור כשבועים בוקעים מהביצים חלזונות זעירים. לכל חלזון קונכיה פצפונת, דקיקה ושקופה. הקטנטנים האלה יוצאים אל האחו, מכרסמים מעלי העשב וכעבור כשלשה שבועות מתחילה הקונכית להתקשות.

החלזונות מסגלים לפעל רק ברטיבות. לכן בחרף הם עושים חיים – זוללים עשב ומטילים גם בימי שמש, עת הטל מרטיב את השדות והאדמה לחה.

שלומית כהן

הופ לה־לה

לגמד עם כובע אפר
היה היתה צפור
כחלה.
שרה לו כשהיה עצוב
שרה
הופ לה־לה
הופ לה־לה
וקולה עלה עלה.
לגמד עם כובע אפר
היה היתה צפור
הושיטה לו כנף
כשנפל נפל.
גם כשחלה
השיר שלה
חיוך על פניו תלה.
הופ לה־לה
הופ לה־לה
עפה הצפור
הכחלה
עפה לה.
אמר הגמד עם הכובע האפר:
"הצפור עפה לה עוף
מי ישיר לי כשעצוב?
מי יעזר לי כשאפל?
איפה הופ לה־לה הצפור?
טפח הגמד על כובעו ושר:
"הופ לה־לה
הופ לה־לה

חיק עגור

פרק 12

דורית אורגד

תקציר הפרק הקודם: רונן חשב לרגע לתי ביא את אבינדור לביתו; לראות את ההשפעה שתהיה להופעתו על משפחתו, אך חזר בו.

"עזבי אותו, שושי, לבחורים בגילו לא נאה לתת דין וחשבון לאמא איפה היו ומה עשו. נכון רונניז".

את הדברים האלה אמרה ניצקה, חברתה הטובה של שושי מילדות.

"אני לא צודקת, רונני?" חזרה ניצקה ופנתה אליו. הוא ניסה לחייך אך לא הצליח אלא לגחך.

"מה אנחנו שומעים עליך, האז קרצה לו עידית הגננת.

"בחייך, עידית, רדי ממנו", חייכה ניצקה.

"לך להתקלח", אמרה שושי ונאנחה, "אני משתגעת ממנו!"

"נו, באמת. מה קרה?" רצתה עידית לדעת אחרי שרונן יצא מן החדר.

"מה קרה? השבוע, כשכבר נגמרת שנת הלימודים, הזמינו אותי שוב לבית הספר בגללו", העוותה שושי את פניה.

"כן?" האיצה בה עידית להמשיך, "מה רצו ממך?"

"עסק כזה לא נעים. טענו שרונן שבר משקפיים לאחד הילדים. לא יודעת בדיוק מה שקרה שם. החברים שלו אמרו לי שזאת היתה סתם תאונה, הם התנגשו ונפלו, משהו כזה. אבל אנחנו צריכים לשלם, ואלה היו משקפיים מיוחדים. הון תועפות תעלה לנו השטות הזאת. ובדיוק עכשיו. כשאנחנו חוסכים כדי לשפץ את הבית!"

"מה יש לכם לשפץ?" שאלה עידית והסתכלה סביב.

"רונן התכוון להיכנס לחדרו, ומצא אותו תפוס. אורית ורונה, בנותיהם של ניצה ועידית, הסתודדו ביניהן ונהגו כאילו היה זה החדר שלהן. הוא העווה את פניו, לקול צחוקן, ויצא.

בחדרו של אורן מצא רונן את אחיה של אורית ואת אחותה של רונה, ועוד ילדים, וגם משם יצא במפח נפש. הוא הלך למטבח לראות אם יש במקרר משהו טעים. אך כשפתח אותו, נפל מתוכו בקבוק הדיסה של לילך והתנפץ.

"רונן, זה אתה?" נזדעקה שושי מן הסלון, "מה קורה שם?"

הוא לא ידע מה לענות. על אריחי הקרמיקה הצבעונית של רצפת המטבח התפשטה עיסה דביקה ושברי הבקבוק היו מפוזרים סביב.

שושי באה למטבח כשהתינוקת בזרועותיה והביטה במחזה בזעם. רונן התמלא פתאום אומץ וקרא: "אני לא עשיתי כלום. רק פתחתי את הפריג'ידר והבקבוק נפל. אני נשבע לך, אמא, אני נשבע".

לפחות תשתוק, לפחות אל תספר סיפורים ואל תישבע סתם".

"בחיי, אמא, בחיין"

"תפסיק את זה," התרתחה שושי, "זה בדיוק כמו הסיפור עם המשקפיים האלה. דחפו אותך, האז... שקרן שכמותך. אני יודעת בדיוק מה שקרה: אתה רמסת לו את המשקפיים ברגליים. לא נכון?

מספיק מה שקרה: אתה רמסת לו את המשקפיים ברגליים. לא נכון?

מספיק עם השקרים האלה שלך! מספיקו" צרחה. (המשך בשבוע הבא).

נעמי ויינר

לילה

סבתא, בואי אחת ושתיים,
חושך, תדליקי לי אור.
סבתא, אני צמאה, הביאי לי מים,
וספרי לי סיפור על גבור.

סבתא, נכון שגם אני גבורה,
כי באתי לישון אצלכם?
סבא וסבתא ליל מנוחה –אני
אשמור עליכם.

סבתא, בבקשה, בואי מהר,זה
נורא קשה בשבילי.
אני לא יכולה יותר להשאר,
אני צריכה את אמא שלי.

תיקון טעות: את השיר "תחדר של נועה" כתבה נעמי ויינר.

יוצרים

רוני לרנר

פרפרים בחרף

גם בשעה שהגשם מכה בחלונות ורוח סערה משתוללת בחוץ, אפשר להכניס את האביב הביתה.

בעזרת פרפרים, כמובן.

אכן, נוכל לקשט את שמשות החלונות ביצורים הצבעוניים האלה ולהנות מן המראה במשך כל השנה. כל מה שנצטרך להכין לנו הוא:

גליון פלסטיק שקוף, מן הסוג המשמש לאריזת חלצות־גברים.

מנקי־מקטרות צבעוניים או חוטי צמר.

בקבוקוני "לאק" משמשים בצבעים שונים.

ועתה – לעבודת היצירה!

נגזר את גוף הפרפר ואת כנפיו כחתיכה אחת מגליון הפלסטיק.

נדגיש את ההפרדה בין הכנפים לבין הגוף בעזרת חוט צמר המדבק בזהירות ובדיקנות מסביב לכל חלק. וכין את שני המשושים של הפרפר ממנקי המקטרות (או מחוטי צמר צבעוניים) ונדביק אותם לגוף הפרפר.

לבסוף נקשט את הכנפים בנקודות של "לאק" צבעוני. מאחורי נקודות אחדות נמרח "נקודות" של דבק פלסטיק, וכן נמרח דבק מאחורי המשושים (מריחה דיקנית!). עתה הפרפר מוכן להדבקה על שמשת החלון. נצמיד אותו אליה ונתבונן החוצה – על רקע החרף השורר בחוץ נוכל להזכר באביב המחכה לנו, עם הפרפרים.